

CONCEPT

Vergadering	Openbare vergadering van de Raadscommissie voor Ruimtelijke Ordening, Bouwen en Wonen, Grondzaken, Klimaat, Openbare Ruimte en Groen, Wonen en Wijken, Zeehaven en Westpoort
Vergaderdatum	Woensdag 28 augustus 2013 van 09.00 tot 12.45 uur en van 13.30 tot 17.00 uur in de Rooszaal (0239) van het stadhuis
Verslag vast te stellen op	18 september 2013

Voorzitter: de heer Benjamin

Portefeuillehouder: de heren Van Poelgeest en Ossel

Commissiegriffier: de heer Van Tilburg

Verslaglegging: de heer Van der Kroon (Notuleerservice Nederland)

Aanwezige commissieleden: de heer Weevers (PvdA), de heer Schimmelpennink (PvdA), de heer Jager (PvdA), mevrouw Van Doorninck (GL), mevrouw Combrink (GL), de heer Hoek (GL), de heer Piek (VVD), de heer Van der Ree (VVD), de heer Capel (D66), de heer Manuel (D66), mevrouw Visser (D66), mevrouw Alberts (SP), de heer Blommers (CDA), de heer Van Raan (PvdD), de heer Bierman (RA)

Afwezige commissieleden: de heer Mulder (PvdA), de heer Van Drooge (CDA), De heer Van Buuren (RA), Mevrouw Van Genne (CDA), mevrouw Van der Velde (Trots)

Overige aanwezig: mevrouw Badoella (ass. cie-griff.), de heer De Ridder (agendapunt 46)

Algemeen

1.

Opening deel wethouder Ossel

De **VOORZITTER** opent de vergadering om 09.00 uur en heet eenieder welkom.

2.

Mededelingen

De commissie BWK is op maandag 9 september van 16.00-18.00 uur uitgenodigd door het bureau Monumenten en Archeologie voor een bijeenkomst over 'Erfgoed: resultaten van de afgelopen jaren en de uitdagingen voor de komende periode'. De commissieleden kunnen zich aanmelden op a.vandijk@abma.amsterdam.nl

Komende vrijdag vindt een werkbezoek plaats van 14.30-17.15 uur, waarbij gerealiseerde ecologische passages in de stad worden bekeken. Naast de leden die zich al hiervoor aangemeld hebben, is er nog plaats voor meer deelnemers (aanmelding bij de griffier).

3.

Vaststellen agenda

4.

Conceptverslag van de openbare vergadering van de raadscommissie BWK d.d.

5 en 19 juni 2013

Deze verslagen worden, inclusief de tekstuele wijziging van de heer Blommers met betrekking tot het verslag van 19 juni 2013, vastgesteld.

5.
Termijnagenda

6.
Tkn-lijst

Mevrouw **ALBERTS** wil graag de brief over de Aireywoningen geagendeerd zien, omdat zij daar een vraag over heeft.

De heer **VAN RAAN** heeft complimenten voor de wethouder wegens diens aanpak van het maaibeleid.

7.
Opening inhoudelijk gedeelte

8.
Inspreekhalftuur publiek

Er hebben zich geen insprekers gemeld.

9.
Actualiteiten en mededelingen

Hiervan wordt geen gebruikgemaakt.

10.
Rondvraag

Wethouder **OSSEL** refereert aan de recentelijk ontvangen notitie van de Federatie Wooncorporaties over het problematische verloop van de huurverhogingen. De notitie geeft een soort tussenstand. Over enige tijd komt een meer omvattend verslag. Mocht men vragen hebben dan hoort hij het graag na de vergadering.

De heer **BLOMMERS** verwijst naar een artikel in de pers betreffende de moeite die ouderen hebben om via Woningnet aan een 55+-woning te komen wegens internet. De vraag is wat de wethouder daaraan gaat doen.

Wethouder **OSSEL** heeft de afgelopen tijd een ronde gemaakt bij alle steunpunten Wonen en heeft daarbij kunnen constateren dat de meerderheid op dat gebied uitermate actief is. Het kan naar zijn mening geen kwaad om daaraan nog meer ruchtbaarheid te geven bij de bedoelde groep mensen. Hij zal het onderwerp ook te berde brengen in zijn contact met de HA.

De heer **BLOMMERS** heeft begrepen dat men zich ook telefonisch kan aanmelden bij Woningnet al dan niet via het steunpunt Wonen. Hij vraagt zich af of hier niet ook een verantwoordelijkheid ligt bij Woningnet.

Wethouder **OSSEL** meent dat Woningnet zich zeer verantwoordelijk voelt om gebruikersvriendelijk te opereren. Ook corporaties willen dat graag en voelen zich via hun eigen loketten daarop ook aangesproken. Dat betekent echter niet dat iedereen bereikt wordt. Via de telefoon kan wel de hulp ingeroepen worden om op de adequate plek terecht te komen.

Aansluitend op de vraag van de heer Blommers, geeft mevrouw **ALBERTS** te kennen reeds eerder gewaarschuwd te hebben voor problemen wegens de overgang bij Woningnet van een papieren procedure naar een digitale aanpak. Zij wil weten of zij goed begrepen heeft dat de wethouder daar werk van maakt. De wethouder bevestigt dat zij dat goed begrepen heeft.

Verder heeft zij een vraag over de Radiowegbuurt waar 'nogal grof verkamerd wordt' ten behoeve van studenten. Bij de achterblijvende bewoners is daardoor het idee ontstaan dat zij 'weggepest' worden. Zij wil weten of er door de Dienst Wonen in handhavende zin naar dat verkameringsproces gekeken wordt. Hoe kijkt de wethouder daar tegen aan en heeft hij al stappen ondernomen?

Wethouder **OSSEL** geeft aan dat hij in de afgelopen periode benaderd is over dit onderwerp. Hij heeft toen contact opgenomen met DWZS. Daarbij bleek hem dat men daar de zaak samen met het stadsdeel reeds in onderzoek had. Hij heeft ook contact gehad met de verantwoordelijk wethouder van het stadsdeel zelf. Overmorgen praten zij daarover verder. Het gaat om twee punten: het beleid ten aanzien van verkamering en woningdelen. Hij vindt dat er goed gekeken moet worden of de regels nog aangescherpt moeten worden. Ten tweede gaat het om de vraag wat nu reeds gedaan wordt aan gestelde eisen. Dat beeld heeft hij nog niet, maar hij heeft wel het idee dat er iets aan de hand is.

Mevrouw **ALBERTS** hoopt dat de wethouder de commissie daarover snel informeert. Zij interpreteert de reactie van de wethouder als een bevestiging van de noodzaak dat er naar de regels gekeken wordt.

De heer **VAN RAAN** heeft vragen over de ingediende (?). Daarin staat dat een aantal cases zou worden uitgewerkt voor de begroting 2014. In de termijnagenda staat dat dat niet gehaald wordt. Hij vraagt de wethouder aan te geven wanneer dat wel gehaald gaat worden.

Wethouder **OSSEL** deelt de mening dat het hierbij gaat om een bijzonder interessant, maar ook lastig onderwerp. Zijn inzet is om het er nog dit jaar over te hebben. De inzet is om de zaak voor 1 januari 2014 te regelen.

De heer **VAN RAAN** vraagt of het mogelijk is om voorinzage te krijgen in het proces.

Dat kan de **WETHOUDER** niet beoordelen. Als het kan, zal dat mogelijk gemaakt worden.

De heer **VAN DER REE** refereert aan de besproken voedselvisie, waarbij zijn fractie aangaf dat geen overheidstaak te vinden. Tijdens de vakantieperiode ontving hij van de Rabobank een desbetreffende folder. Allereerst wil hij weten of de wethouder ervan op de hoogte was dat de Rabobank hiermee bezig was. Is er samenwerking gezocht? Ten derde wil hij weten of er dan geen dubbelwerk is verricht.

Wethouder **OSSEL** bevestigt dat dit initiatief van de Rabobank ook gemeld is in het Economic Development Board. Verder bestaat er een nauw contact met de Rabobank, die meedoet aan de voedselvisie. Het gaat om een positieve samenwerking waar hij blij mee is.

De heer **VAN DER REE** wil desondanks nogmaals weten of er toch geen dubbelwerk plaatsvindt, want in dat geval zou de overheid pas op de plaats moeten maken en het aan het bedrijfsleven overlaten.

Wethouder **OSSEL** benadrukt dat er geen dubbelwerk verricht wordt. Hij blijft van mening dat de overheid een algemenere rol heeft dan de specifieke visie van de bank.

De heer **SCHIMMELPENNINK** wil met betrekking tot de uitbreiding van het stadswarmtenetwerk weten of het college daarover verplichtingen is aangegaan met betrokken partijen.

De **VOORZITTER** verwijst dit punt naar vanmiddag.

De heer **WEEVERS** vestigt de aandacht op de reeds besproken aanbiedingsafspraken. Hij wil horen of die afspraken instemming genieten van alle betrokken partijen en of er op korte termijn gesproken gaat worden over nieuwe afspraken. Hij neemt aan dat daar begin oktober nadere berichten over komen.

Wethouder **OSSEL** antwoordt dat de HA een brief gestuurd heeft over de aanbiedingsafspraken en het vervolg van Bouwen aan de Stad. Uit de brief blijkt dat de HA niet akkoord gaat met een aantal elementen in de aanbiedingsafspraken. Dat heeft onder andere te maken met het afwijkende standpunt ten aanzien van het tellen van studenteneenheden. Daarnaast benadrukt de brief het belang in overleg te blijven, hetgeen positief is. Het is niet zo dat er per 1 oktober een nieuwe set afspraken zal liggen. Wel is afgesproken om na Prinsjesdag zo snel mogelijk te bekijken wat de consequenties zijn van het rijksbeleid. Hij verwacht wel dat er daarna snel duidelijkheid komt over het moment waarop er nieuwe aanbiedingsafspraken zullen zijn. Tot dat moment blijven de oude afspraken gelden.

Volkshuisvesting

11.

Instemmen met uitgaven van totaal 15 miljoen ten laste van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting. Nr. BD2013-006761

Gevoegd te behandelen met

12.

Vaststellen verordening tot wijziging van de Verordening VROM Starterslening. Nr. BD2013-007762

Inspreker is mevrouw Boerlage namens Overleg Ouderen Organisatie Amsterdam.

Mevrouw **BOERLAGE** wijst er allereerst op dat bij de behandeling van de nota Ouderen in de Buurt zal blijken hoe zeer dit onderwerp leeft. Dat geldt niet alleen voor de ouderen zelf maar ook voor B en W. Zo heeft wethouder Van der Burg er op 16 januari 2013 voor gepleit om leegkomende panden om te bouwen tot moderne aanleunflats. Daarbij wees hij als voorbeeld op de plannen van Cordaan. Het gaat om geschikte woningen voor ouderen, die dringend nodig zijn.

Vandaag komen B en W bij agendapunten 13 en 14 met het voorstel voor het ombouwen tot zorgwoningen voor ouderen. Bij agendapunt 11 ligt dat echter anders en wordt gesteld dat het ombouwen van vastgoed tot zelfstandige wooneenheden voor ouderen niet of nauwelijks zou kunnen. Er zou een lijst zijn van panden die alleen geschikt gemaakt kunnen worden voor jongeren.

Zij benadrukt dat ex-zorgpanden naar haar mening tamelijk goedkoop om te bouwen zijn tot seniorenwoningen. Daaraan bestaat een stijgende behoefte. Ouderen organiseren zich om te bereiken dat er op moderne leest geschoeide woonruimte beschikbaar komt in een setting die enige saamhorigheid mogelijk maakt. Haar achterban zal graag in overleg treden om er voor te zorgen dat een en ander goed gerealiseerd wordt.

De 8 miljoen was vorig jaar nog bestemd voor ouderenhuisvesting. Het is naar haar mening logisch dat dat geld ingezet wordt voor de ombouw van geschikte panden ten behoeve van ouderen. Mochten die panden daar niet geschikt voor zijn dan komt de jongerenhuisvesting in aanmerking.

Haar verzoek is daarom om het besluit rond de besteding van die 8 miljoen euro nog even uit te stellen, totdat de discussie over de zorgwoningen in het najaar heeft plaatsgevonden. Daarna kan dan bekeken worden wat er met die 8 miljoen euro moet

gebeuren.

De heer **CAPEL** wil weten of er reeds voorbeelden zijn waaruit blijkt dat mevrouw Boerlage en haar achterban reeds in gesprek zijn met eigenaren van panden.

Volgens mevrouw **BOERLAGE** zijn er 'tig' organisaties (zoals Akropolis) die jarenlang overleg hebben gevoerd met allerlei instanties. Zij constateert dat het vaker voorkomt dat de gemeente betrokken wordt in bouwplannen, maar de ouderen daarbij een lagere prioriteit toekent. Dat moet naar haar mening een keer anders.

Eerste termijn

De heer **BLOMMERS** herinnert eraan dat zijn fractie in eerdere instantie ervoor gepleit heeft om de 8 miljoen euro, die nu beschikbaar is voor jongerenhuisvesting, onder gelijke omstandigheden ook beschikbaar te hebben voor ouderenhuisvesting. De fractie handhaaft dat standpunt. Hij vraagt zijn medecommissieleden of zij toch nog eens willen overwegen om een gelijk speelveld te creëren voor jongerenhuisvesting en ouderenhuisvesting.

De heer **CAPEL** wijst erop dat deze door ook zijn fractie ingediende motie aansluit bij de inzet van mevrouw Boerlage met betrekking tot een gelijk speelveld. Het geld zou dus ook voor ouderenhuisvesting beschikbaar moeten zijn, te meer omdat de panden eerder geschikt zijn voor ouderen. De wethouder gaf aan dat het hierbij gaat om een beleidskeuze waarin jongeren de voorkeur genieten. Zijn fractie was en is het daarmee niet eens. Hij voorziet daarom dat zijn fractie op dit punt niet zal instemmen in de raad.

Hij heeft voorts een vraag over de starterslening. Hij zegt zich te blijven verbazen over de inspanning van het college om mensen 'in een koopwoning te jagen'. Hij vraagt zich af of als de collegeafspraken met betrekking tot eigenwoningbezit niet gemaakt was, het college dit dan ook had gedaan. Hij denkt dat dat niet het geval zou zijn geweest. Hij vraagt zich af of het koersen op 35% eigenwoningbezit überhaupt nog wel realistisch en gewenst is in deze tijd.

Verder heeft de wethouder aangekondigd dat er nog meer geld is/komt en misschien dan wel voor ouderenhuisvesting beschikbaar is. Hoe staat het daarmee? Hij hoort daar graag nader over.

Mevrouw **ALBERTS** wil ook iets zeggen over de ombouw van verzorgingshuizen. Nu luidt de tekst dat dat nadrukkelijk niet moet kunnen voor jongeren, waardoor men gerustgesteld zou moeten zijn. Zij is echter niet gerustgesteld door deze aangepaste tekst gezien de bestaande discussie over woningen die gerenoveerd moeten worden en waarbij de eigenaar pleit voor vrijesectoroplossingen. Zij wil dat soort beslissingen veel preciezer kunnen volgen bijvoorbeeld door het voorleggen van ombouwplannen van een verzorgingshuis. Zo'n eigenaar heeft immers andere belangen. Zij wil daarom van de wethouder horen of deze van zins is dit soort ombouwplannen voor te leggen aan de raad.

De heer **VAN DER REE** reageert op de heer Blommers die hem citeerde. In het collegeakkoord staat inderdaad een duidelijke doelstelling met betrekking tot jongerenhuisvesting, waarop de wethouder thans een inhaalslag maakt. Dit neemt niet weg dat de VVD geen belang hecht aan ouderenhuisvesting. De wethouder heeft echter duidelijk aangegeven dat het hierbij alleen gaat om verzorgingshuizen die echt niet meer geschikt zijn of geschikt gemaakt kunnen worden voor ouderen. Die huizen kunnen voor jongerenhuisvesting worden omgebouwd, omdat daaraan lagere eisen gesteld worden. Om die reden is de VVD akkoord met het voorstel zoals het nu voorligt.

De heer **WEEVERS** geeft te kennen dat er in zijn fractie plannen gerezen zijn om toch nog eens te kijken naar de mogelijke ombouw van verzorgingshuizen ten behoeve van ouderen. Destijds ging men ervan uit dat dat niet kon. De fractie moet nog bekijken of

het te presenteren plan gevolgen heeft voor de voorliggende besteding.

De heer **CAPEL** stelt daarom omwille van de helderheid voor punt 1 van het voorstel uit te stellen totdat de PvdA de publiciteit heeft gehaald met haar plan. Dat geeft alle partijen de ruimte om een weloverwogen besluit te nemen.

De heer **WEEVERS** wijst erop dat de verkiezingscampagne inderdaad reeds gestart is, maar dat het er vooral om gaat om gefundeerde beslissingen te nemen.

De heer **CAPEL** benadrukt dat het gaat om de vraag of de coalitie er geld voor beschikbaar wil maken. De wethouder heeft klip en klaar aangegeven dat de keuze voor jongerenhuisvesting een beleidskeuze is. Daar heeft onder andere D66 zich tegen verklaard, waarna de PvdA tegen de desbetreffende motie heeft gestemd. Nu blijkt de PvdA alsnog met een ander plan te komen. Heeft de PvdA voor de zomer niet gehoord dat de wethouder sprak van een beleidskeuze?

Volgens de heer **WEEVERS** staat er in het stuk dat het niet mogelijk is. De PvdA wil nu bekijken of het toch mogelijk is.

De heer **BLOMMERS** wil bij interruptie weten of de heer Weevers daarom alsnog de plannen van het CDA steunt.

De heer **WEEVERS** antwoordt dat zijn fractie allereerst wil bezien of het mogelijk is.

Mevrouw **ALBERTS** constateert dat de woorden van de heer Weevers wel betekenen dat diens fractie zich stelt achter haar verlangen dit soort plannen op de voet te kunnen volgen.

De heer **WEEVERS** antwoordt dat als zijn fractie met suggesties komt op basis van gegevens en cijfers, er op basis daarvan bekeken kan worden of het mogelijk is.

Volgens mevrouw **ALBERTS** betekent dit dat ook de PvdA kiest voor uitstel van dit punt, omdat men eerst nog met die gegevens moet komen.

Het voorstel van de heer **WEEVERS** zou zijn om dit punt te agenderen voor de raad. Als de PvdA dan met zijn informatie komt, kan bezien worden of dat betekent dat het punt moet worden uitgesteld.

Mevrouw **COMBRINK** merkt richting de heer Weevers op goed te begrijpen dat nauwkeurig bekeken moet worden wat wel en niet mogelijk is met die verzorgingshuizen. Begrijpt zij nu goed dat de PvdA daarmee terugkomt op de prioritering van die 8 miljoen euro voor jongerenhuisvesting?

De heer **WEEVERS** zet nogmaals uiteen dat zijn fractie een duidelijk beeld wil hebben van de mogelijkheden met betrekking tot de ombouw van die verzorgingshuizen. De fractie wil bezien of de ombouw van de betrokken verzorgingshuizen alsnog voor ouderen geschikt gemaakt kan worden. Op basis daarvan zal die 8 miljoen verdeeld moeten worden.

Volgens mevrouw **COMBRINK** gaat het daarbij om een beperkte hoeveelheid geld en een beperkte hoeveelheid ruimte. Dat betekent volgens haar toch dat de PvdA voor minder jongerenhuisvesting kiest.

De heer **WEEVERS** gaat ervan uit dat het college uitgaat van meer verzorgingshuizen dan nu gemeld wordt. Dat betekent dat de nu genoemde huizen niet geschikt gemaakt kunnen worden voor seniorenwoningen. Dat betekent dat dit geld, conform de uitspraak van voor de vakantie, besteed wordt voor jongerenhuisvesting en

dat andere verzorgingshuizen omgebouwd worden voor seniorenwoningen als dat mogelijk is.

De heer **VAN DER REE** zegt van mening te zijn dat dit soort bewegingen in het kader van de verkiezingscampagne niet ten koste mag gaan van jongerenhuisvesting of ouderenhuisvesting. Het voorstel waar de heer Weevers van spreekt laat nog een paar weken op zich wachten, hetgeen betekent dat deze kwestie pas over enige maanden terug is in deze commissie. Wil de heer Weevers gedurende die drie maanden dit geld op de plank laten liggen, zodat er in die tijd geen aanvang gemaakt kan worden met de realisering van jongerenhuisvesting en ouderenhuisvesting?

Voor de heer **WEEVERS** blijft het de vraag aan het college of dit geld besteed gaat worden aan panden die niet om te bouwen zijn voor ouderenhuisvesting en dat bekeken gaat worden of andere panden wel om te bouwen zijn tot seniorenwoningen.

De heer **CAPEL** benadrukt dat het hierbij gaat om beleid. Het geld is gewoon beschikbaar. Dus de vraag blijft of dan wel met de eventuele plannen van de PvdA geen geld gemoeid is óf dat het PvdA-voorstel ook met geld komt. Of komt de PvdA dan terug op deze 8 miljoen, waarmee de fractie het voorstel van het CDA, SP en D66 omarmt?

De heer **WEEVERS** antwoordt dat het in principe zo is dat zijn fractie de huidige lijn wil ondersteunen en zelf wil zoeken naar bronnen om die ombouw mogelijk te maken.

De heer **BIERMAN** vraagt de wethouder of het zo is dat het rendement van de eventuele keuze om wel of niet zo'n verzorgingshuis om te bouwen puur gebaseerd is op het geld. In verband met het rendement van zo'n keuze wijst hij erop dat ouderen wel een woning achterlaten en studenten niet. Verder is men bij clustering van dit soort woningen in de toekomst ook goedkoper uit met de zorg, die daardoor minder gespreid hoeft plaats te vinden. Dit zijn elementen die duidelijk verschillen van het financiële argument. Heeft de wethouder daarbij reeds stilgestaan? Zo niet, is de wethouder bereid om dat alsnog te doen?

Mevrouw **COMBRINK** benadrukt dat haar fractie blij is met de prioritering van deze 8 miljoen euro voor jongerenhuisvesting. Natuurlijk moet er gekeken worden naar een zo goed mogelijke oplossing voor ouderenhuisvesting. Zij meent te kunnen constateren dat dat ook daadwerkelijk gebeurt. Los daarvan blijft het feit overeind dat er sprake is van een reeds jarenlang bestaand tekort van jongerenhuisvesting. In het belang van de jongeren pleit zij er nadrukkelijk voor om die prioriteit voor jongeren overeind te houden.

De heer **BLOMMERS** vraagt mevrouw Combrink of zij het met hem eens is dat op het moment dat senioren naar een aangepaste woning kunnen, er woningen beschikbaar komen voor de gezinnen waar deze jongeren deel van uit maken.

Mevrouw **COMBRINK** is van mening dat dat mogelijk is en dat daar ook naar gekeken moet worden. Het college doet dat ook naar haar mening.

Wethouder **OSSEL** reageert met de opmerking dat de heer Blommers zich niet arm hoeft te rekenen en verwijst naar de komende discussie rond diens nota over ouderenhuisvesting. Het gaat nu om de besteding van stimuleringsfondsgelden. Dat zijn gelden die het college samen met de corporaties beheert. Het gaat ook om het bezit van corporaties van verzorgingstehuizen. Het gaat dus om hun bezit. De corporaties zijn bereid om, als de ombouw ten behoeve van ouderenhuisvesting niet lukt, te kijken naar andere bestemmingen. Op dat moment gaat de beleidskeuze spelen ten gunste van jongerenhuisvesting. Daarnaast is door het college toegezegd in contact te treden met corporaties, omdat er meer geld is (12 miljoen in plaats van 8 miljoen euro) dat dan mogelijk besteed kan worden aan de ouderenhuisvesting. Nog moet blijken of de corporaties dat een goed idee vinden. Hij verwacht een positieve insteek van de

corporaties en hij zal zich daar ook voor inzetten.

De heer **CAPEL** benadrukt dat als het geld wel beschikbaar wordt gemaakt voor een keuze zoals onder andere door zijn fractie voorgesteld, dan kan wat nu voor onmogelijk wordt gehouden dus wel.

Wethouder **OSSEL** benadrukt onderscheid te maken tussen de afweging die corporaties maken. Op het moment dat corporaties aangeven de ombouw tot seniorenwoningen niet te kunnen realiseren, gaat de besteding voor jongerenhuisvesting spelen. Tegelijkertijd heeft de raad gezegd dat er dan ook een budget beschikbaar komt voor ouderenhuisvesting. Daarmee gaat hij aan de slag richting de corporaties.

Begin oktober gaan wethouder Van der Burg en hij in het college in de raad praten over dit onderwerp (ouderenhuisvesting) in den brede.

De heer **CAPEL** vraagt zich af of er dan gewacht moet worden met het beschikbaar stellen van dit geld, totdat dat andere geld er ook is.

Wethouder **OSSEL** antwoordt dat er niet gewacht gaat worden. Dat heeft te maken met prioriteit. Het gaat bovendien niet alleen om verzorgingshuizen, maar ook om bezit dat hiervoor geschikt is bij corporaties. Richting mevrouw Alberts benadrukt hij dat hierbij niet per pand gepraat moet worden om daarover dan in de raad te beslissen. Er moet wel een algemeen plan komen, waarvoor hij de ruimte vraagt om samen met de corporaties uit te voeren. De raad kan dan daarna bepalen of de uitvoering ervan juist is geweest.

De heer **WEEVERS** begrijpt dat er dan ook sprake is van een én/én-situatie: 8 miljoen euro voor jongerenhuisvesting en daarnaast komt er ruimte voor ouderenhuisvesting.

Volgens wethouder **OSSEL** klopt dat, zij het dat het wel onzeker is wat de ouderenhuisvesting betreft, want daarover moet nog overleg plaatsvinden met de corporaties. Hij is daar wel optimistisch over.

Mevrouw **ALBERTS** zegt de redenering van de wethouder niet te kunnen volgen. Is het geld bovenop die 8 miljoen euro nu wel of niet zeker?

Wethouder **OSSEL** wijst op de systematiek van het Stifo: een gezamenlijk pot van corporaties en de gemeente. Hij zal terug moeten naar de corporaties om te praten over dat tweede bedrag en de eventuele besteding daarvan ten behoeve van ouderenhuisvesting. Hij verwacht daarvan, nogmaals, een positief resultaat.

De heer **BLOMMERS** hoort de wethouder steeds zeggen dat het om geld van corporaties gaat, maar het geld wordt toch onttrokken aan erfpachtgelden, die van de gemeente zijn?

Het gaat, aldus wethouder **OSSEL**, om geld waarvan afgesproken is dat corporaties en de gemeente daarover gezamenlijk besluiten.

De heer **BLOMMERS** meent dat de wethouder spreekt van een gezamenlijke pot van de gemeente en de corporaties. Als het geld van de gemeente is, dan is het geen geld van de corporaties.

Wethouder **OSSEL** benadrukt dat die kwestie niet zo 'digitaal' in elkaar zit. Soms moet er met partijen overleg gepleegd worden, voordat een voorstel gedaan kan worden. Vervolgens hoort daar dan een raadsbesluit bij, dus uiteindelijk geeft de raad daarin de doorslag.

Volgens de heer **BLOMMERS** is het van tweeën één: óf het is een beleidskeuze

en een prioritering van het college en het coalitieakkoord, waarbij de prioriteit wordt gelegd bij jongerenhuisvesting. Of is het zo dat de wethouder niet anders kan, omdat de corporaties dat zo willen? Nu wast de wethouder aan beide kanten zijn handen in onschuld en dat is niet helemaal fair tegenover SP, D66 en CDA plus de ouderen.

De heer Blommers maakt het nu, aldus de wethouder, wel heel erg groot. Uiteindelijk gaat het om een voorstel van het college waarover de raad een besluit moet nemen. Hij maakt de commissieleden er alleen maar op attent dat het om het Stimuleringsfonds gaat, waarbij met de corporaties is afgesproken dat daarover gezamenlijke voorstellen gedaan zullen worden. Uiteindelijk gaat het om een prioriteit die het college en de raad aangeven. Het fijne daarbij vindt hij dat hij erin geslaagd is om de corporaties ervan te overtuigen dat jongerenhuisvesting een belangrijke prioriteit is. Dat is in het verleden nog wel eens anders geweest.

Richting de heer Capel benadrukt hij het belang om ten aanzien van starters van alle mogelijke middelen gebruik te maken. De starterslening is een van de middelen die er zijn om de huidige blokkade in de jongerenhuisvesting te slechten. Hij heeft daar hoge verwachtingen van en acht het daarom verstandig om van die mogelijkheid gebruik te maken.

Richting mevrouw Alberts bevestigt hij dat er een plan komt, zoals beloofd. Het moet alleen niet per woning beoordeeld worden. Haar zorg begrijpt hij echter wel heel goed, want voorkomen moet worden dat woningen op een ongewenste manier bestemd moeten worden. Hij vraagt daarvoor de ruimte en zal daarover terugrapporteren.

De heer Weevers hoort hij in feite zeggen dat deze het een goed plan vindt en dat de PvdA vindt dat daar bovenop nog ruimte zou moeten zijn voor andere plannen wat de ombouw ten behoeve van ouderenhuisvesting betreft. Hij ziet de ideeën van de PvdA graag tegemoet inclusief voorstellen voor de desbetreffende financiering.

De heer **CAPEL** komt nog even terug op het punt van de starterslening. Is er over nagedacht om die lening alleen voor nieuwbouwleningen beschikbaar te stellen? Hij voorziet namelijk dat hiermee nu vooral corporatiewoningen gekocht gaan worden, gezien het plafond van 2 ton, terwijl D66 er voorstander van is om die woningen meer in de modale huur te brengen in plaats van in de verkoop.

Wethouder **OSSEL** geeft te kennen dat er uitdrukkelijk voor gekozen is om zo min mogelijk beperkingen toe te passen. Het gaat erom een zo hoog mogelijk rendement te krijgen.

Nog ingaande op de woorden van de heer Bierman, die erop wees dat als iets een andere functie gegeven wordt, er gekeken moet worden naar die ruimte, hetgeen moet worden meegenomen in de afweging. Het gaat hier om verzorgingshuizen. Het algemene beeld dat de heer Bierman geeft, dient naar zijn mening aan de orde te komen wanneer in oktober de discussie over zorg en wonen aan snee komt.

De heer **WEEVERS** zegt voor de helderheid te vinden dat dit voorstel naar de raadsvergadering kan. Het plan van de PvdA zal men binnen de rest van het budget of daarbuiten proberen te financieren.

De heer **BLOMMERS** wijst erop dat hij op 29 mei een toezegging van de wethouder gekregen heeft om een lijst, die ook in de toezeggingen staat. Wanneer kan hij die lijst tegemoet zien?

Dat komt met enige weken, aldus de **WETHOUDER**.

De heer **BLOMMERS** geeft voorts nog te kennen dat zijn fractie in deze tijd van bezuinigingen 2 miljoen te besteden aan startersleningen veel geld vindt. Daardoor worden huizenprijzen bovendien opgedreven. Hij denkt niet dat dat verstandig is. Hij zou dat geld liever naar ouderenhuisvesting zien gaan.

De heer **WEEVERS** zegt moeite te hebben met de opmerking van de heer Capel,

die de PvdA-plannen als campagnepunten karakteriseert. Het gaat erom dat men met zijn allen het goede doet voor de stad.

De heer **CAPEL** wijst erop dat het de opmerking van de heer Weevers zelf was dat de verkiezingscampagne begonnen is.

13.

Initiatiefvoorstel van de leden Van Drooge en Shahsavari-Jansen getiteld: Ouderen in de buurt. Nr. BD2013-007635

Gevoegd te behandelen met

14.

Bestuurlijke reactie op het initiatiefvoorstel CDA 'Ouderen in de buurt'. Nr. BD2013-007636

Insprekers zijn

Mevrouw Boerlage namens Akropolis

Mevrouw Van Nierop namens Blijven Wonen in de Binnenstad

Mevrouw Lampe namens Woongroep i.o. Old Souls hang out

Mevrouw Fiedeldij Dop namens EigenWijs met Leegstand

Mevrouw Van Velzen namens Vereniging Wonen voor Ouderen in Amsterdam Centrum.

De eerste inspreker is mevrouw Van Nierop.

Mevrouw Van Nierop deelt de tekst van haar bijdrage rond. Kortheidshalve wordt hierbij naar die tekst verwezen.

De heer **BLOMMERS** wil weten of mevrouw Van Nierop contact gehad heeft met de Kantorenloods.

Mevrouw **VAN NIEROP** antwoordt alleen de uitdraai ontvangen te hebben. Het bleek dat de gebouwen allang besproken waren voor hotels, Nijerode enzovoort. Dus daar had zij niet veel aan.

De tweede inspreker is mevrouw Lampe

Zie de tekst van de bijdrage van mevrouw **LAMPE**.

De heer **VAN DER REE** constateert dat de groep van mevrouw Lampe woonruimte zoekt in de sociale huur. Hij vraagt haar of zij contacten heeft met woningbouwcorporaties.

Mevrouw **LAMPE** antwoordt contact te hebben gehad met stadsdeel Zuid, die hun plan heeft doorgestuurd aan verschillende corporaties. Gezien de huidige ontwikkelingen bij de corporaties heeft men er tot nog toe van afgezien om die corporaties te benaderen.

De heer **CAPEL** wil weten of de groep van mevrouw Lampe nog iets extra's nodig heeft boven hetgeen de andere groepen van het CPO nodig hebben, omdat men zich op ouderen richt.

Mevrouw **LAMPE** benadrukt de wenselijkheid van meer steun voor de huisvesting van ouderen, bijvoorbeeld in de vorm van subsidie.

Mevrouw **COMBRINK** wil weten of CPO sociale huurwoningen wil realiseren.

Mevrouw **LAMPE** heeft niet het idee dat het zinvol is om zelf te bouwen, maar haar groep wil graag aanhaken bij bestaande initiatieven.

De volgende inspreker is mevrouw Fiedeldij Dop.

Ook mevrouw **FIEDELDIJ DOP** deelt de tekst van haar bijdrage rond. Zie aldaar.

De volgende inspreker is mevrouw Van Velzen.

Zie de tekst van de bijdrage van mevrouw **VAN VELZEN**.

De laatste inspreker is mevrouw Boerlage

Mevrouw **BOERLAGE** benadrukt dat Akropolis een grote Rotterdamse organisatie is, waarbij men gemerkt heeft dat het niet handig is om ouderen zo maar ergens te plaatsen, maar dat het er om gaat in gesprek te treden met de hele buurt. Meestal gaat het daarbij om nieuwbouw. Dit is ook in Amsterdam geprobeerd. Akropolis garandeert dat ouderen in hun voorziening kunnen blijven wonen ook als er sprake is van bijvoorbeeld dementie.

Tot nog toe is het niet gelukt om Akropolis ook in Amsterdam te vestigen. Zij wijst erop dat er in Amsterdam heel veel meer gedachten op dit gebied ontwikkeld zijn. Zij stelt voor om dit soort bewegingen binnen Amsterdam te coördineren door in het najaar een grote bijeenkomst te organiseren. De gemeente zou ten behoeve van haar plannen haar voordeel daarmee kunnen doen.

Zij geeft nog te kennen dat die 8 miljoen euro eerst wel bestemd was voor ouderenhuisvesting en dat zij alsnog eist dat dat geld voor die groep beschikbaar komt.

Eerste termijn

De heer **BLOMMERS** constateert allereerst dat uit het aantal en het niveau van de inspraak blijkt hoe zeer dit onderwerp leeft. Hij is blij met de positieve reactie van het college. Hij is bereid zijn plannen aan te passen, maar waar het de mantelzorg betreft en de 5% die de corporaties daarvoor kunnen bestemmen, vraagt hij zich af of dat gaat werken. Hetzelfde geldt voor de informatievoorziening voor ouderen.

Op twee punten zegt het college mee te gaan, maar daar moet volgens hem wel goed de vinger aan de pols gehouden worden, want daarbij gaat het om de Kantorenloods, die in het verleden nog niet heeft laten zien dat er ouderenhuisvesting gerealiseerd wordt. Hetzelfde geldt voor het steunen van private initiatieven. De houding daartegenover van het college zou hij graag wat concreter aangegeven zien dan alleen de steun vanuit het Steunpunt Wonen.

Hij dankt de sprekers voor hun waardevolle suggesties, waarvan hij er een aantal zal onderzoeken. Hij hoort ook graag van de andere partijen op welke punten zij zijn voorstel steunen.

Mevrouw **ALBERTS** vindt het een goede zaak dat het CDA alle dingen met betrekking tot ouderenhuisvesting nog eens op een rijtje zet. Hoewel het niet alleen de ouderenhuisvesting betrof heeft de SP in 2007 reeds samen met de PvdA een notitie ingediend onder de titel Mantelzorg en Wonen. Dat bevatte ook een aantal suggesties. De urgentie van deze ideeën met betrekking tot mantelzorg is nog toegenomen door het rijksbeleid.

Naar aanleiding van de inspraak wil zij van de wethouder weten hoe deze ziet dat het overleg met ouderen georganiseerd moet worden. Er werd de suggestie gedaan van een dag, maar volgens haar moet dat overleg een structureel karakter krijgen. Zij hoort daar graag ideeën over.

In verband met de afspraken met de corporaties merkt zij op dat zorgwoningen duurder zijn en dat daardoor ouderen met een laaginkomen buiten de boot vallen. Haar fractie heeft daar gisteren schriftelijke vragen over ingediend. Daarbij wordt opgemerkt dat het heel vreemd is dat op basis van het inkomen bepaalde noodzakelijke voorzieningen onbereikbaar worden. Zij vraagt daar aandacht voor, want dat kan ertoe leiden dat die woningen wel gebouwd worden, maar niet gebruikt kunnen worden.

Verder wijst zij erop dat de gemeente zelf leegstaande gebouwen heeft en die op de begroting drukken. Zij roept op ook te kijken naar de mogelijke transformatie van die gebouwen voor ouderenhuisvesting. Zij pleit er ook voor de voordelen van collectieve

oplossingen te bestuderen ook in het kader van de Wmo.

De inwonende mantelzorger wordt nu het huis uitgezet als de zorgvrager is overleden. Zij vindt dat ook daarvoor iets moet gebeuren. Tot slot wijst zij erop dat er woongroepen van 55+'ers bestaan, die nu onder druk staan van het rijksbeleid, omdat er huurverhogingen op worden gezet als iemand vertrekt. Daardoor komt de coöptatieregeling van die groepen onder druk te staan.

De heer **VAN RAAN** feliciteert het CDA met dit initiatiefvoorstel waar hij zich graag achter stelt. Het valt hem wel op dat het voorstel niet rept over het belang van huisdieren voor het welzijn van ouderen. Hij zal graag suggesties aanreiken.

De heer **VAN DER REE** is het over het algemeen eens met het college. Hij heeft wel een paar opmerkingen. Het VVD is het eens met voorstel 2. Hij vindt dat het voor alle samenvoegingen moet gelden. Het risico is daarbij voor degene die het doet en niet voor de gemeente. Van de inmiddels ietwat in de vergetelheid geraakte woonservicewijken wil hij weten in hoeverre de wethouder zicht heeft op dit soort wijken in diverse stadsdelen. Hij denkt dat het goed is – wat voorstel 4 betreft – als ook de nieuwbouw hierbij betrokken wordt. Van voorstel 7 zegt het college dat die 5% vrije beleidsruimte van corporaties voldoende is. Hij vraagt het CDA of men het daarmee eens is of dat men signalen heeft dat het niet zo is.

De heer **BLOMMERS** antwoordt dat dat voor zijn fractie ook een vraag is. Als het college zegt dat het goed zit, wil hij dat wel gemonitord zien.

De heer **BIERMAN** is blij met dit initiatiefvoorstel en de reactie van het college hierop. In de reactie van het college mistte hij echter wel het particuliere opdrachtgeverschap, want dat wordt nergens genoemd. Hij benadrukt dat er ook ouderen zijn met hogere en middeninkomens, die vrij hulpeloos ergens in het hele netwerk 'bungelen' op zoek naar mogelijkheden om gezamenlijk te gaan wonen. Zij laten een koopwoning achter, hetgeen interessant is om de woningmarkt weer op gang te brengen. Verder viel hem op dat de gemeente wel bezig is met een strategie voor het eigengebouwenbezit, waarin de mogelijkheid van ouderen om zich daarvoor in te zetten niet wordt genoemd.

Mevrouw **COMBRINK** spreekt ook van een sympathiek initiatiefvoorstel, dat volgens haar op het goede moment wordt besproken. Het is relevant om nu ouderenhuisvesting op de agenda te zetten. Binnen de ring vormt dat wel degelijk een knelpunt.

Zij vindt het interessant wat hier gebeurt met de sprekers, namelijk dat een dynamische groep ouderen zich manifesteert, terwijl nog veelal het beeld van een individuele oudere wordt gehanteerd, die een aangepaste woning zoekt. Er zijn dus groepen ouderen die zoeken naar een gezamenlijke oplossing. Zij zegt er een beetje treurig van te worden te bemerken dat die wens niet in vruchtbare aarde valt bij de gemeente. Zij denkt dat de gemeente op dit gebied nog een hele slag te maken heeft. Er is volgens haar een manier nodig waarmee structurele ondersteuning geboden kan worden aan (onder andere) groepen ouderen, die naar collectieve vormen van wonen streven. Zij zou daarover graag meer van het CDA en het college willen zien.

De heer **WEEVERS** is ook blij met dit initiatiefvoorstel en de reactie daarop van het college. Hij is met name benieuwd naar wat het CDA gaat doen met de punten waarvan het college stelt dat die moeilijk liggen. Hij kan zich voorstellen dat het CDA nog met een nadere argumentatie komt in die aanpassing. Hij onderstreept ook hetgeen mevrouw Combrink zojuist naar voren bracht.

De fractie van de heer **CAPEL** is het in grote lijnen eens met het CDA. Ten aanzien van punt 3 suggereert hij het college toch iets te doen, gezien het voorstel van die 8 miljoen euro. Dat lijkt hem wel zo eerlijk.

Wethouder **OSSEL** heeft waardering voor het CDA om dit punt op de agenda te zetten. Het is inderdaad het goede moment om dat te doen, gezien ook het rijksbeleid. In de stad blijken steeds meer groepsgewijze initiatieven te ontstaan, waar inderdaad niet steeds even makkelijk op wordt gereageerd. Het CPO-opdrachtgeverschap is echter enorm in beweging waar collega Van Poelgeest zeer mee bezig is. Daarbij gaat het met name om ouderen met de wat 'kleinere portemonnee', maar ook de ouderen met wat meer financiële ruimte moeten niet vergeten worden. Het gaat echter om een ontwikkeling die niet altijd even makkelijk te faciliteren is.

Het lijkt hem goed dat de nadere precisering van het initiatiefvoorstel door het CDA in goed overleg gebeurt met het college. Hij zegt de reactie in de richting van de monitoring goed te begrijpen. Hij is ervan overtuigd dat die 5% mantelzorg voldoet. Bezien moet worden in hoeverre daarvan gebruikgemaakt gaat worden. Hij zal meer informatie geven over het in Rotterdam gehanteerde model.

Verder is het nu het goede moment, omdat de nota op het gebied van ouderen, zorg en wonen, die hij in samenwerking met wethouder Van der Burg voorbereidt, in zijn laatste fase verkeert. Een aantal van de zojuist besproken zaken moet daarin ook terugkomen. Dit geldt bijvoorbeeld ook voor de door mevrouw Alberts genoemde punten.

De opmerking met betrekking tot huisdieren van de heer Van Raan lijkt hem belangrijk. Het is voorts bekend dat het Centrum een lastig gebied is om daarom zaken te regelen voor ouderen. De heer Van der Ree pleit ook voor minder regeldrift (voorstel 2). Het college wil het samenvoegingsbeleid echter strak doch rechtvaardig houden. Daarom houdt hij vast aan het antwoord dat het college op dat punt gegeven heeft.

Tegen de heer Capel wil hij toch inbrengen dat het niet alleen om die 8 miljoen euro gaat, maar ook om de inzet van die 4 miljoen ten behoeve van ouderen. Hij eindigt met te benadrukken dat hij graag verder wil met het CDA en deze nota.

De heer **BLOMMERS** dankt voor alle positieve reacties. Hij wil nog iets zeggen over het liftenprogramma, dat afgeschreven wordt als zijnde te duur. Hij noemt het een goed idee om de kosten te collectiviseren. Binnen die 5% is het wellicht toch mogelijk om bepaalde woningen te labelen voor ouderen, zodat woningen die bepaalde voorzieningen hebben, bestemd worden voor de groep ouderen.

Verder begrijpt hij dat de wethouder met betrekking tot de stifo-gelden zegt dat 4 miljoen euro voor ouderenhuisvesting beschikbaar is. Hij zal de wethouder daar graag aan houden.

Desgevraagd denkt hij zijn voorstel nu eerst aan te passen, maar het in ieder geval wel voor oktober in de raad te brengen.

15.

Beleidsbrief Nieuw West (motie 884). Nr. BD2013-007795

Mevrouw **COMBRINK** is blij met de uitwerking van deze motie van haar fractie en de rol die bewoners wordt gegeven. Het is inderdaad een zaak van het stadsdeel en volgens haar is men daar goed met deze zaak bezig. Zij heeft wel een aantal kleinere bedenkingen. Zo wordt een aantal keren in één adem gesproken van particuliere initiatieven en bewoners, hetgeen vervolgens 'de markt' wordt genoemd. Het gaat daarbij echter om ongelijksoortige categorieën. Volgens haar wordt er iets anders bedoeld als gesproken wordt van 'bewoners van onderop'. Dat wil niet zeggen dat het niet belangrijk is om particuliere ontwikkelaars aan te trekken. Het vergt echter een andere houding van de gemeente. Daarnaast zegt zij wat angstig te zijn voor de effecten voor Nieuw West, hetgeen ook geldt voor de effecten van het rijksbeleid.

De heer **VAN DER REE** mist in de beleidsbrief van de wethouder twee aangenomen initiatiefvoorstellen, namelijk Amsterdam is groter dan je denkt en het voorstel betreffende het naoorlogse erfgoed. Hij denkt dat het goed is als deze twee initiatiefvoorstellen worden toegevoegd aan de brief, zodat iedereen in de betreffende stadsdelen weet dat ook die twee voorstellen deel van het beleid uitmaken. Hij roept op met name in te zetten op het naoorlogse erfgoed op het Stamanplein.

De VVD is het natuurlijk eens met elementen uit de Woonvisie Nieuw West, zoals

flexibiliteit. Tot slot wil hij van de wethouder weten of er locaties zijn met bouwrechten van corporaties waar anderen graag zouden willen bouwen. Zo ja, welke locaties zijn dat dan en wat doet het college samen met het DB van Nieuw West om hen zo goed mogelijk door te geleiden naar partijen die wel willen gaan bouwen?

De heer **WEEVERS** spreekt van een goede brief van het college. Hij kan zich voorstellen dat de genoemde intenties uitgevoerd gaan worden in de stad.

Mevrouw **ALBERTS** wijst erop dat nu de nadruk wordt gelegd op renoveren van woningen, hetgeen volgens haar betekent dat het erfgoedverhaal moet worden opgenomen. Zij wil weten wanneer een desbetreffende lijst beschikbaar komt.

Mevrouw **COMBRINK** wijst er alsnog op dat voor de vakantie het nieuws bekend werd gemaakt dat er veel geld beschikbaar komt voor de duurzaamheid in Nieuw West. Zij wil weten of de uitwerking daarvan ook aan de commissie bekendgemaakt wordt.

Wethouder **OSSEL** antwoordt dat toen het verzoek kwam om met Nieuw West te gaan praten en een soort perspectiefbrief te maken, hij daar in eerste instantie niet zo enthousiast over was, omdat men toen nog in het proces zat van duidelijk maken dat bepaalde ontwikkelingen niet door zouden gaan en er naar nieuwe manieren gezocht moest gaan worden om bepaalde zaken toch gerealiseerd te krijgen. Dat proces is nog niet geheel afgesloten. Hij is ook betrokken geweest in dat proces met name met betrekking tot elementen die voor de hele stad waardevol zijn. Verder was het een goede les om te zien hoe het verder gaat in zo'n stadsdeel. Dat verhoogt de gevoeligheid van dit soort vernieuwingsprocessen. De bal ligt bij het stadsdeel en de centrale stad stimuleert de ontwikkelingen. De uitwerking van die 25 miljoen beschikbaar gekomen middelen kent hij niet, maar hij pakt de handschoen op om de commissie hierover nader te informeren. Hij is het eens met de door de heer Van der Ree genoemde elementen, die verder meegenomen zouden moeten worden. De lijst waar mevrouw Alberts om vraagt zal er komen. Hij wil er wel voor waken om zich niet te mengen in de in die lijst genoemde zaken en ontwikkelingen die in Nieuw West moeten plaatsvinden en waarbij het stadsdeelbestuur aan zet is. Belangrijk is dat er iets gebeurt. Daarom houdt hij die lijst graag vrij verbaal.

De heer **VAN DER REE** mist de antwoorden op zijn twee vragen, namelijk of de wethouder bereid is om die twee voorstellen toe te voegen aan zijn brief. Zijn tweede vraag betrof die locaties. Hij hoort van zijn collega's in Nieuw West dat er marktpartijen zijn die graag willen bouwen, maar er niet tussenkomen, omdat er op heel veel locaties claims liggen van corporaties, het stadsdeel niet meewerkt, terwijl er wel gebouwd zou kunnen worden.

Het antwoord op de eerste vraag is 'ja', aldus de **WETHOUDER**. Ten tweede kent hij ook de verhalen met betrekking tot die mogelijke locaties. Het gaat voor een deel om locaties waarvan het stadsdeel wil dat die worden losgelaten door de corporaties. Er zit wel enige beweging in, maar hij oefent druk uit dat er meer bereidheid komt van de kant van de corporaties. Hij weet dat het stadsdeel heel alert is op nieuwe plannen en ideeën. Zijn indruk is dat het stadsdeelbestuur heel gretig is.

De **VOORZITTER** constateert dat dit punt hiermee voor kennisgeving is aangenomen.

16.

Gevolgen rijksbeleid voor Amsterdam. Nr. BD2013-008291

De heer **WEEVERS** verzucht dat de helderheid van de brief pijnlijk duidelijk maakt dat het beleid van deze regering desastreus is voor betaalbaar wonen in deze stad.

Mevrouw **COMBRINK** noemt het terecht dat de heer Weevers hierbij het woord

desastreus gebruikt. Zij vraagt zich af wat de PvdA daaraan gaat doen, want het is voor 50% hun regering. Toen zij dit alles las, vroeg zij zich af wat men anders kan doen dan vragen aan het college om bussen te bestellen en Amsterdammers en masse naar Den Haag te rijden. Dus wat gaat de PvdA hieraan doen?

De heer **WEEVERS** denkt dat het goed is af te wachten wat Prinsjesdag ons zal brengen. Daarna kan pas echt beoordeeld worden wat de gevolgen zullen zijn voor Amsterdam. Het vooruitzicht is echter niet positief. Hij hoopt dat ook de VVD in deze stad een ander geluid laat horen dan het landelijke VVD. Hij zal er van zijn kant alles aan doen om binnen de PvdA druk uit te oefenen dat dit zo niet doorgaat.

De heer **CAPEL** vraagt wat voor de heer Weevers de ondergrens is voor de sociale woningbouw in Amsterdam.

De heer **WEEVERS** antwoordt dat wat hem betreft die grens niet kan liggen onder de 50% van de woningvoorraad. Hij vindt wel dat het gerelateerd moet worden aan de omstandigheden, want de doelgroepen zouden zo maar toe kunnen nemen in de stad. De PvdA is altijd bereid geweest om te kijken naar de differentiatie in de woningvoorraad. Hij heeft al een paar keer betoogd in deze commissie dat vanaf de jaren negentig de voorraad koopwoningen 10% gegroeid is naar ruim 30%. Ook heeft een PvdA-wethouder (de heer Gerson) in de Woonvisie gezegd dat het college bereid was die voorraad te laten stijgen naar 40% in 2020. Dus de partij is zeker bereid om te reviseren en rekening te houden met middeninkomens, maar wel op verantwoorde wijze en dat gebeurt met deze plannen niet.

De heer **CAPEL** zegt met een rekensommetje dan te kunnen concluderen dat er 10% overblijft als zijnde niet koopwoningen en niet regulier. Dat vindt hij wel haaks staan op het streven de vrije huursector meer bereikbaar te maken voor mensen met een middeninkomen. Die groep kan daardoor dus niet stijgen boven de 10% volgens dat beleid.

De heer **WEEVERS** antwoordt dat het niet zijn bedoeling is nu rekensommen tot na de komma te gaan maken. Het gaat erom dat hij altijd heeft gezegd op te komen voor lage inkomens en daarnaast voor middeninkomens en koopwoningen. Het zou best kunnen zijn dat gesteld wordt een deel van die koopwoningen om te zetten naar middenhuur.

De heer **CAPEL** zegt op een gegeven moment dan heen te willen naar een beeld op die bandbreedte.

De heer **WEEVERS** benadrukt dat als die regeringsplannen allemaal doorgaan, dit allemaal theorie is. Waar het om gaat is dat er naar de Amsterdamse bevolking gekeken moet worden en de gewenste differentiatie in de woningvoorraad. De te hanteren ondergrens zal gerelateerd moeten worden aan het aantal mensen die behoren tot die primaire bevolkingsgroep met een laag inkomen.

De heer **VAN DER REE** geeft aan dat ook de VVD denkt dat in de toekomst 40% van de woningvoorraad particulier bezit zal zijn. In hun verkiezingsprogramma kan iedereen lezen dat de partij ten slotte wil komen tot 30% sociale huur. Dat komt neer op 30% voor de middencategorie. Het onderhavige stuk lezend is zijn indruk dat de benadering zeer eenzijdig is. Hij denkt dat het college van een stad met 61% sociale huur en slechts 8% middeldure huur met een andere brief zou moeten komen. Hij betreurt dat, want dat houdt naar zijn mening de economische vooruitgang in de stad tegen. Er moet heel duidelijk samen met de corporaties en landelijk gezocht worden naar andere oplossingen, die niet alleen gevonden worden in de verkoop van sociale huurwoningen, maar er moet ook voor gezorgd worden dat er complexen in die middeldure huursector komen. Hij denkt dat het rijksbeleid daar een heel goede aanzet toe geeft.

De heer **WEEVERS** vraagt zich daartegenin wel af wat er dan moet gebeuren met die mensen met een laag inkomen. Waar moeten die naar toe? Wegens de werkeloosheid moet verwacht worden dat die categorie eerder gaat stijgen dan dalen.

De heer **VAN DER REE** benadrukt dat die 30% van zijn partij geldt voor de lange termijn. Huurrechten zijn heel sterk in Nederland. De VVD wil niet tornen aan huurrechten. "Niemand zijn huis uit, niemand de stad uit!" Op termijn zal er echter minder aanbod komen in de sociale sector en meer aanbod in de duurdere sector. Mensen die graag in de middeldure sector willen huren kunnen nu niet terecht in Amsterdam. Die mensen krijgen van de VVD dus dan wel de kans.

De heer **WEEVERS** meent dat de heer Van der Ree daarmee zijn vraag niet beantwoordt. Voor een deel zitten die mensen reeds in een woning, maar voor een ander deel gaan die mensen met dat lage inkomen zich in de woningmarkt bewegen. Waar blijven die mensen?

De heer **VAN DER REE** antwoordt dat wat de VVD betreft er op termijn dus meer aanbod komt voor middeldure woningen en minder aanbod voor sociale woningen. Niemand wordt zijn huis uit gejaagd en alle huurrechten worden gerespecteerd. Die 61% sociale huurwoningen vindt de partij gewoon te veel.

Mevrouw **COMBRINK** is van mening dat de heer Van der Ree geen antwoord geeft op de vraag: waar blijven die mensen? Is dat op straat, in de buurgemeenten of gaan ze twee keer zo veel huur betalen? Welke optie kiest de heer Van der Ree?

De heer **VAN DER REE** benadrukt nogmaals dat niemand zijn huis wordt uitgezet en huurrechten gerespecteerd worden, maar dat er minder aanbod komt in het sociale segment, want 61% valt niet uit te leggen aan Amsterdammers en zeker niet aan de mensen met een wat hoger inkomen, die nu niet terechtkunnen in deze stad.

De heer **MANUEL** hoort de heer Van der Ree zeggen dat Amsterdam op termijn meer toegankelijk wordt voor zijn kiezers, mensen met een hoger inkomen en minder toegankelijk voor mensen met een laag inkomen.

De heer **VAN DER REE** herhaalt dat zijn partij voor 30% sociale huur, 40% koopwoning en 30% middeldure huur is. Dan krijg je een stad die toegankelijk is voor alle inkomensgroepen en een stad die niet verdeeld is tussen alleen maar rijk of arm, want nu ziet hij de stad verworden tot een stad waar je alleen maar terechtkunt als je heel rijk bent of heel arm en bereid bent om op een wachtlijst te gaan staan. Belangrijk is om de middengroep te versterken en hij denkt dat ook D66 dat zou moeten willen.

Mevrouw **COMBRINK** is van mening dat dit stuk voor de raadsagenda geagendeerd moet worden, want volgens haar moet er meer actie op dit vlak komen van het college. Voor haar is het namelijk de vraag 'wat we hieraan gaan doen'. Zij is niet bereid te gaan zitten wachten tot Prinsjesdag. Volgens haar moet men nu echt op de barricaden voor het belang van Amsterdam. Zij roept de wethouder nogmaals op die bussen te bestellen.

Wethouder **OSSEL** antwoordt dat zijn collega Van Poelgeest en hij het belangrijk vonden dat toen bekend werd wat de conceptnovelle van de minister voor de Raad van State zou zijn samen met een aantal andere voorstellen, in kaart te brengen wat het gecombineerde effect zou zijn voor Amsterdam. Zij hebben al eerder brieven gestuurd hierover. Nu is er meer bekend en zijn de effecten verder doorberekend. Aan die verwachtingen wordt een bepaalde kwalificatie verbonden. Het gaat niet alleen om die sociale huurkwestie. Voorzien wordt dat op grote schaal zaken stil gaan vallen en dan gaat het niet alleen om de sociale huursector, maar ook om het middensegment, de stedelijke vernieuwing en de taak van de corporaties. Het college zet zich maximaal in om dat beeld over te brengen op de regering samen met de zorgen die men daarbij heeft. Dat

gebeurt op andere manieren dan door bussen te bestellen. Bovendien zijn meerdere politieke partijen hierbij betrokken. Richting Den Haag wordt niet alleen de zorg geuit, maar ook duidelijk gemaakt dat we over alternatieve voorstellen beschikken, zoals met betrekking tot verhuurdersheffing en de investeringskant.

Mevrouw **ALBERTS** vindt het zeer respectvol dat het college ook in G4-verband hierover met elkaar overlegt. Zij hoort echter ook graag het antwoord van de wethouder op de vraag wat te doen als dat overleg niet werkt. Zij heeft namelijk het idee dat de minister met de vingers in de oren zit.

Wethouder **OSSEL** antwoordt op 'wat als'-reacties pas in te gaan als bekend is wat het voorstel is en wat er besloten gaat worden. Dat is nu in de Tweede Kamer nog niet aan de orde. Daar hebben de diverse partijen zeer veel ideeën en daar wordt hard onderhandeld. Er moet dus afgewacht worden tot welke besluiten het gaat leiden.

Dat leidt niet – richting de heer Van der Ree – tot een eenzijdig beeld. Natuurlijk kan men over de kwalificatie van mening verschillen, maar er wordt geconcludeerd volgens de behoefte die er op dit moment is versus de groei die op een gegeven moment tot stilstand dreigt te komen.

De heer **VAN DER REE** zegt van 'eenzijdig' te hebben gesproken, omdat de brief alleen maar ingaat op de sociale sector. Wat hij zou willen benadrukken is dat het rijksbeleid er toe zou kunnen leiden dat er meer middeldure woningen komen. Het college moet naar zijn mening in dit soort brieven communiceren dat dit de positieve aspecten zijn van het rijksbeleid.

Wethouder **OSSEL** zegt in de bestudeerde plannen nog geen concrete voorstellen te hebben gezien om ook middenhuur en middenkoop te stimuleren en voor elkaar te krijgen. Er zijn wel separate ideeën over mogelijke effecten, maar dat is een ander verhaal. Hij ziet wel dat de markt een aantal punten niet overneemt met betrekking tot die middenhuur en middenkoop. Als die novelle doorgaat kunnen de corporaties dat ook niet gaan doen. Doe moet men naar zijn mening allemaal niet willen. Het gaat om het hele plaatje, dus ook om het plaatje van de middenhuur. Misschien dat het voor de heel dure woningen goed zou uitpakken, maar dat zou dus een eenzijdig effect zijn. Nogmaals, het beleid is nog niet duidelijk en besloten. Daarom moet men zijn uiterste best doen om het beste te bereiken.

De **VOORZITTER** constateert dat dit punt hiermee voor kennisgeving is aangenomen.

Openbare Ruimte en Groen

17.

Initiatiefvoorstel PvdD Amsterdam gentschvrij. Nr. BD2013-006387

Gevoegd te behandelen met

18.

Bestuurlijke reactie initiatiefvoorstel Amsterdam gentschvrij van de PvdD. Nr. BD2013-005325

Inspreker is mevrouw Lindo namens MAMA (March Against Monsanto Amsterdam / Moeder Aarde Mars Amsterdam)

Mevrouw **LINDO** wijst erop dat haar achterban in mei de Amsterdamse versie van de wereldwijde demonstratie georganiseerd heeft tegen de chemische landbouw. Monsanto is een voormalige producent van chemische wapens en bezit op dit moment 90% van de markt voor GGO-gewassen. De demonstratie richtte zich zowel tegen het onverantwoord gebruik van gentechnologie in de landbouw als tegen de agressieve bedrijfsstrategie van Monsanto. In Amsterdam zijn veel activiteiten gaande die draaien om het ontwikkelen van een duurzame en eerlijke manier van leven. Amsterdam als

gentechvrije zone is een stem vóór dit eerlijke en groene Amsterdam en een steun aan alle burgers die hieraan in hun dagelijkse leven werken.

Een gentechvrije zone beschermt Amsterdam tegen veldproeven en standaardteelt van GGO's. Het water en de bodem rondom Amsterdam blijft op die manier vrij van zeer giftige pesticiden. Ook blijft Amsterdam dan een veilige haven voor op wereldwijde schaal uitstervende bijensoorten. Ook blijven de gewone en biologische landbouw en stadmoestuinen rondom Amsterdam beschermd tegen kruisbestuiving met GGO's en de super weeds die het gevolg zijn GGO-teelt. Onkruidsoorten kunnen resistente genen overnemen en hierdoor vrijwel onuitroeibaar worden. Dit is op 49% van Amerikaanse landbouwgrond inmiddels een groot probleem.

Zij roept op niet te wachten tot de wispelturige en onvoorstelbare gentechmultinationals ons beleid bepalen, maar laten we onze boeren, bodem, water, dieren en mensen steunen en beschermen tegen de schadelijke invloed van GGO's.

Door verdeeldheid in de EU en belangenverstrengelingen met de industrie is het zeer wenselijk dat regionale gebieden een eigen beleid hebben op dit gebied. Het is belangrijk om als stad uit te dragen dat we als stad staan voor een groene en eerlijke levenswijze, die een duurzame toekomst heeft. Zij roept op het voorbeeld van Nijmegen te volgen. Daarom vraagt zij de commissieleden te stemmen voor een gentechvrij Amsterdam.

De heer **VAN RAAN** vraagt mevrouw Lindo nader in te gaan op de groepen die mevrouw Linda vertegenwoordigt.

Mevrouw **LINDO** spreekt namens de March Against Monsanto. Tijdens de demonstratie waren 3500 mensen aanwezig, die Amsterdam allemaal gentechvrij willen hebben. Die groep bestaat uit alle leeftijdscategorieën en alle lagen uit de bevolking. Die zelfde demonstratie heeft wereldwijd, op 6 continenten, 36 landen en 250 steden enorme aantallen mensen op de been gebracht.

Mevrouw **COMBRINK** dankt voor het organiseren van die indrukwekkende demonstratie. Zij hoort mevrouw Lindo spreken van heel veel initiatieven op het gebied van biodiversiteit en gezond voedsel, die profijt zouden hebben van die gentechvrije zone. Kan mevrouw Linda iets duidelijker maken op welke manier dat zou kunnen?

Mevrouw **LINDO** wijst erop dat in de natuur zaken zich niet beperken tot één gebied. Als een boer biologisch verbouwt, terwijl er naast hem gentechgewassen geteeld worden, dan kan dat overwaaien en wordt zijn land ook besmet met gentech. Ten tweede komen er bij gentech heel veel bestrijdingsmiddelen kijken. Dat verdwijnt in het grondwater en beperkt zich dus niet tot alleen dat betreffende stuk land. Verder zijn er de bijen die geen onderscheid maken. Er zijn enorme problemen met de bijensterfte. Het is belangrijk om de sterfte te voorkomen.

De heer **SCHIMMELPENNINK** wil weten of mevrouw Lindo ook niet van mening is dat beter op nationaal niveau gezegd kan worden dat wij dit allemaal niet willen en dat Amsterdam zich zou moeten inspannen om die landelijke uitspraak gedaan te krijgen.

Mevrouw **LINDO** wijst op de verdeeldheid in de EU, maar ook binnen de Nederlandse overheid. Men kan dit echter regionaal regelen en eenieder kan zijn eigen verantwoordelijkheid nemen. Dus dat geldt ook voor Amsterdam. Dit sluit niet uit dat zij graag zou zien dat de Nederlandse overheid dat gentechverbod voor Nederland bepaalt.

Eerste termijn

De heer **VAN RAAN** dankt voor de bestuurlijke reactie op het voorstel van de PvdD. Hij leest daarin dat het college zich herkent in de problematiek. Hij zal trachten uit te leggen waarom een gentechvrije gemeente nu opportuun is. In Nijmegen is er al veel werk verricht, dus het wiel hoeft niet voor de tweede keer uitgevonden te worden. Hij zal ook proberen wat misverstanden weg te nemen.

Het gebruik van natuurlijke kruising en veredeling is een eeuwenoude praktijk en het in kaart brengen van genen met het doel daar wijze lessen uit te trekken is een natuurlijk uitvloeisel daarvan. Het is een groene activiteit waarin Nederland een belangrijke rol speelt. Deze regio loopt voorop in dit soort duurzame oplossingen. De conclusie is dat landbouw zonder hightech en innovatie niet mogelijk is en gentech heeft daar een bepaalde plaats in. De PvdD is dus niet overal tegen. De partij is wel degelijk voor groene innovatie.

Echter, gentech als het selectief overbrengen van genmateriaal tussen organismen van dezelfde soort of verschillende soorten, wijst de partij volstrekt af. Dat leidt namelijk tot zwaar gepatenteerde monogewassen.

De heer **MANUEL** hoort de heer Van Raan zeggen dat deze de oude techniek waarbij er gekruist werd goedkeurt. Hij hoort hem toegeven dat dat met gentech ook bereikt kan worden. Vervolgens hoort hij de heer Van Raan zich tegen de praktijk uitspreken waarin door die gentechnologie genen binnen een soort verplaatst worden waardoor er dan een nieuwe soort ontstaat. Dat is echter precies hetzelfde resultaat als bereikt wordt middels de traditionele kruising. Dat begrijpt hij niet.

De heer **VAN RAAN** benadrukt dat het actief en selectief inbrengen door technologie van een gen in een ander organisme door de PvdD wordt afgewezen. Dat leidt tot GGO's (genetisch gemodificeerde organismen). Het gebruikmaken van geavanceerde technologie om een genenkaart te maken, waardoor men kan zien welke soort een goede kans heeft om te kruisen, is een heel ander verhaal. Dat blijft een natuurlijke wijze van kruisbestuiving. Dat is een groot verschil.

Voor de heer **MANUEL** betekent dit dat de PvdD hetzelfde resultaat toestaat als dat door een traditionele manier wordt bereikt, maar afwijst als dat gebeurt op een gentechnologische wijze. Hij begrijpt het bezwaar niet.

De heer **VAN RAAN** zegt er de voorkeur aan te geven de heer Manuel op een ander moment te overtuigen en stelt de voorzitter voor door te gaan met de vergadering.

De PvdD wil dat Amsterdam een gentechnologievrije zone wordt, dus een zone waarin geen genetisch gemanipuleerde gewassen verbouwd mogen worden. Dit thema is op dit moment erg actueel. Er liggen op dit moment 26 aanvragen bij de EU voor de toelating van deze gewassen, waarvan er 22 genetisch gemanipuleerd. De maatschappelijke onrust hierover is erg groot.

In hun reactie schrijft het college dat GGO's veel kunnen betekenen voor gewassen, industrie, duurzaamheid en gezondheid. Dat is de PvdD eens met het college. De gevolgen zijn echter veelal negatief. Tot die conclusie komt de hoogleraar plantbiologie, Michiel Haring (UvA), die een onderzoek gedaan heeft naar vijftien jaar gentechnologie en die die conclusie trekt. Het leidt tot monopolisering van ons voedsel, grootschalig gifgebruik en dierenleed. Gentechnologie is slecht voor de duurzaamheid in de wereldwijde landbouw. Misschien kan de wethouder aangeven wat GGO's tot nu toe hebben betekend voor de wereld en hoe zich dat verhoudt tot de biologische landbouw.

In de reactie van het college vindt de fractie het niet terecht dat dit idee symboolpolitiek zou zijn. De fractie heeft het college gevraagd te kijken naar de relevante gebieden, voornamelijk zijnde de Tuinen van West en Waterland vanwege de aanwezigheid van gentechvrije tuinders en biologische boeren plus de omliggende natuur. De bestuurlijke reactie gaat daar niet concreet op in.

Gezien zijn beperkte spreektijd zegt hij de rest van dit verhaal toe. Hij herhaalt zijn oproep Amsterdam tot gentechvrije zone te verklaren.

Mevrouw **COMBRINK** verwijst naar de Europese gentechdiscussie en constateert dat daarin een aantal zaken behoorlijk fout gaan. Zij begrijpt dat de PvdD gezocht heeft naar een manier om dit verzet meer te doen zijn dan een symbolische daad. Zij vindt dat die partij daarin net voldoende geslaagd is om de steun van GroenLinks te krijgen.

De heer **MANUEL** dankt de PvdD voor deze notitie en de genuanceerde reactie

van het college daar op. Technologie levert goede en slechte dingen op. Dat geldt ook voor geventechnologie. D66 is een partij van technologische vernieuwing en steunt dit voorstel niet, omdat de partij geen zone wil creëren die een halt toeroept aan deze technologische vernieuwing.

Mevrouw **COMBRINK** benadrukt dat geventechnologie niet vrijblijvend is en de positieve en negatieve aspecten ervan zondermeer naast elkaar kunnen staan. Er kan vanuit deze technologie een bedreiging uitgaan voor bijvoorbeeld biodiversiteit.

De heer **MANUEL** wijst erop dat wat vroeger door middel van kruisen werd bereikt, nu door geventech wordt bereikt. Natuurlijk levert dat bezwaren op, maar er komen ook voordelen uit voort. D66 wil die technologie niet stoppen in Amsterdam.

De heer **VAN RAAN** zal de heer Manuel graag nog eens het verschil uitleggen tussen veredeling en geventechnologie. Hij hoort D66 zeggen dat geventechnologie goed en slecht kan zijn, maar beweert D66 nu ook dat de Europese wetgeving op dat gebied goed werkt?

De heer **MANUEL** stelt voor om het er in dat in het vooruitzicht gestelde gesprek nog eens goed over te hebben, want de stand van zaken binnen die Europese wetgeving heeft hij op dit moment niet helemaal paraat.

De heer **PIEK** is van mening dat dit een discussie is die niet op dit niveau gevoerd moet worden. De raad gaat hier niet over en ook dit is een onderwerp dat daar niet thuishoort.

Volgens de heer **SCHIMMELPENNINK** kan men zich inderdaad afvragen of men, democratisch gezien, niet erg inefficiënt bezig is. Het gaat hierbij om een grensoverschrijdend gebeuren, vandaar de uitgebreide discussie binnen Europa. Hij had graag gezien dat men zich in Europa nog terughoudender had opgesteld, zoals in Griekenland en Oostenrijk wel is gebeurd. Recentelijk is er tot op stadsdeelniveau gesproken over RoundUp.

De heer **VAN RAAN** wil weten of de heer Schimmelpennink ervan op de hoogte is dat er inmiddels 420 geventechvrije zones zijn in Europa, waaronder Brussel. Misschien kan de heer Schimmelpennink de VVD uitleggen dat het hierbij wel degelijk om een lokaal belang gaat als namelijk ondernemers door de toepassing van geventechnologie hun bedrijf niet meer kunnen uitoefenen.

De heer **SCHIMMELPENNINK** wil dat nu even zo laten. Als men echter naar Duitsland kijkt en ziet op hoeveel niveaus er over dit onderwerp gesproken wordt, dan vindt hij dat dit onderwerp in Nederland democratisch gezien weinig efficiënt wordt aangepakt. BasF is de grootste producent in Europa op dit gebied en heeft recentelijk besloten om hun producten niet aan te bieden in Europa. Dus er worden wel dingen bereikt.

De heer **BIERMAN** wil in het kort richting de heer Manuel nog uitleggen dat het enerzijds gaat om een zaak die de natuur ook had kunnen volvoeren, anderzijds gaat het om allerlei kunstgrepen waarbij ook vreemde creaturen ontstaan. Een behartenswaardig aspect daarbij is dat de keuzevrijheid van anderen daardoor afneemt. Dat alleen is volgens hem al voldoende om hier goed naar te kijken. Hij wijst vervolgens op de Amsterdamse Waterleidingsduinen en het potentiële gevaar dat daar schuilt als de stad hierin geen duidelijke stelling inneemt. En met een referentie naar de discussie over schaliegas, wijst hij erop dat minister Kamp niet alleen kijkt naar of het kan, maar ook naar het draagvlak. Het lijkt hem daarom belangrijk dat Amsterdam in ieder geval het signaal afgeeft dat dat draagvlak er in deze stad niet is. RA zal dus dit voorstel steunen.

Ondanks dat mevrouw **ALBERTS** hierover 'enorm veel' heeft nagedacht over de

vraag hoe men dit onderwerp in Amsterdam kan laten landen. Zij ziet de beperking van alleen Amsterdam als beperkte zone, want bijen houden zich daar niet aan bijvoorbeeld. Zij heeft dus het aanknopingspunt niet en dat is haar probleem met dit voorstel.

Wethouder **OSSEL** – onder de indruk van de kwaliteit van de geleverde inbreng vanuit de commissie – benadrukt dat het college een verantwoorde reactie heeft willen geven gezien het belang van dit onderwerp. Hij ontkent dat het college dit symboolpolitiek genoemd heeft. Alles afgewende heeft het college zich op het standpunt gesteld dit voorstel niet te honoreren en geeft daar een aantal argumenten voor, die te maken hebben met het niveau, waarop dit onderwerp geregeld wordt. Hij acht ook het creëren van geventureerde zones niet de goede aanpak, want dat zou er toe kunnen leiden dat het in de overige zones dus wel wordt toegestaan. Amsterdam heeft eenvoudigweg niet de instrumenten om deze problematiek adequaat het hoofd te bieden. De PvdD is er wel in geslaagd hem van de ernst van deze problematiek te overtuigen.

De heer **VAN RAAN** spreekt van winst als zijn fractie erin geslaagd is de wethouder te overtuigen van het belang van dit onderwerp. De volgende stap zal zijn hem ervan te overtuigen dat de stad in deze discussie wel degelijk een functie heeft.

Hij zal andere partijen vragen de VVD uit te leggen waarom ondernemers diep geraakt worden als geventureerde wordt doorgezet. De PvdA zal hij vragen wat nu precies hun standpunt is. De SP zal hij uitleggen dat geventureerde een dermate grote ongelijkheid in de wereld teweegbrengt, die die partij op ideologische gronden niet zou moeten willen. De PvdD zal dit voorstel in de raad van 2 oktober a.s. brengen.

19.

Resultaten Groengelden 2010-2014. Nr. BD2013-007632

Inspreker is de heer Klapwijk namens De Dakdokters Amsterdam BV.

De heer **KLAPWIJK** begint met te vertellen dat zijn achterban vier jaar geleden constateerde dat de daken in deze stad ziek zijn, namelijk zwarte, stinkende en rokende zones. Hun droom was daar de stad weer gezond te maken. Men stelde zich tot doel om in 2015 een derde van de Amsterdamse daken te vergroenen en trad daardoor in overleg met partijen als VvE's e.d. Bovendien voelde men zich gesteund door de subsidieregeling van de gemeente. Tot hun verrassing stopte die regeling echter in 2012, omdat die stimulering niet meer nodig zou zijn. Hij moet echter constateren dat deze markt nu totaal is ingezakt. Dus de stelling dat stimulering niet langer nodig is, is wat hem betreft niet waar.

Hij denkt dat er op het gebied van het daklandschap nog heel veel te winnen valt. Hij roept de commissieleden op de wethouder te vragen om naar twee dingen te kijken. Allereerst is de subsidiepot slechts voor een klein deel besteed, terwijl zijn klanten in juni 2012 te horen kregen dat het geld op was. Bovendien moest het geld binnen een half jaar besteed zijn. Dat betekent dat dat geld dus op zou moeten zijn, hetgeen dus niet het geval is.

Hij denkt dat vanuit het welzijn van de stad de investering in groene daken een intelligente investering is. Er wordt groen toegevoegd aan de stad zonder beheerkosten voor de gemeente. Belangrijker vindt hij het echter de wethouder te doen vragen een kader te schetsen om een visie op te stellen voor het daklandschap met daaraan gekoppeld doelstellingen voor de lange termijn, incentives en eventuele wet- en regelgeving, zodat VvE's en bedrijven weten waar zij aan toe zijn. Hij denkt dat er gigantisch veel kansen liggen.

Mevrouw **COMBRINK** wil weten of het klopt dat de Dakdokters ook betrokken zijn bij die Eén Hectare Daknatuur.

De heer **KLAPWIJK** bevestigt dat de Dakdokters samen met De Gezonde Stad en de Stichting Groene Grachten samen een strategie bedacht hebben om bewoners en bedrijven te activeren alsnog gezamenlijk het nodige budget bij elkaar te brengen. Hij

merkt dat binnen bijvoorbeeld VvE's en bedrijven vaak enthousiastelingen gevonden worden, maar om een beslissing te krijgen van degenen die er uiteindelijk over gaan is een meerderheid nodig. Daarin helpt een financiële mogelijkheid. Het project Eén Hectare Daknatuur is een poging om dat gebrek aan subsidie om te zetten in iets positiefs.

De heer **MANUEL** hoorde de heer Klapwijk zojuist spreken over de subsidieregeling voor groene daken. Amsterdam heeft te kennen gegeven dat die subsidieregeling afgelopen is. In het overzicht staat iets anders. Hij verwacht dat de wethouder dat straks zal uitleggen.

Eerste termijn

Mevrouw **COMBRINK** legt uit dit onderwerp te hebben geagendeerd, omdat zij vindt dat er meer over de groengelden gesproken moet worden. Omwille van de tijd neemt zij er een aspect uit en dat is die daknatuur. Eerder heeft er een verwarrende discussie plaatsgevonden over groene daken. Naar haar mening zendt het college tegenstrijdige signalen uit over die groene daken. Enerzijds gaat het om positieve initiatieven, maar anderzijds staat de wethouder op het standpunt dat het allemaal vanzelf ook wel tot stand komt en er geen overheidsbemoeienis meer bij nodig is. Zij bestrijdt dit laatste argument. Iedereen is voorstander van een verdere vergroening van de stad. Het is best wel moeilijk om een plek te vinden voor groen en compensatie. Daken vormen een ruimte waarop dat wel zou kunnen.

Er wordt nu gestopt met die subsidieregeling, maar hoe gaat het door met die groene daken? Zij roept op slim te bekijken hoe er kan worden ingesprongen op initiatieven, zoals die Eén Hectare Daknatuur. Dit laatste is tegelijkertijd een icoonproject plus het mobiliseren van individueel initiatief.

De heer **MANUEL** benadrukt dat D66 de groengelden heel belangrijk vindt en dat niet alleen voor groene daken. Het onderhavige overzicht laat zien dat sinds 2012 forse bedragen beschikbaar zijn voor het groen in de stad, maar dat het in de praktijk voor een groot deel nog niet gebeurt. Als cofinanciering echter zo lang uitblijft, bestaat het gevaar in deze tijden van bezuiniging dat het geld er op een gegeven moment niet meer is. Hij wil van de wethouder weten hoe deze denkt dat nog in deze bestuursperiode dat geld besteed kan worden aan projecten.

Ook de heer **VAN RAAN** heeft de vraag naar de mogelijke besteding van de nog aanwezige gelden. Verder verwijst hij naar de aanzet vanuit zijn partij voor groene daken, waarmee niets gedaan is. Met de zojuist gedane oproep voor het schetsen van een kader, roept hij de wethouder op samen met hen dit initiatiefvoorstel van de PvdD te voltooien, zodat dat geld versneld kan worden uitgegeven.

Wethouder **OSSEL** merkt richting de heren Van Raan en Manuel op dat het nog aanwezige geld voor het overgrote deel bestemd is en dus wordt uitgegeven. Daarvoor bestaat een periode van drie jaar. Dat betekent dus dat er een relatief grote zekerheid bestaat dat het geld besteed gaat worden waar het voor bestemd was. Het geld moet echter wel besteed worden aan projecten die het verdienen en hij geeft een voorbeeld van hoe projecten in de praktijk vertraagd kunnen worden.

Tweede termijn

De heer **MANUEL** hoort de wethouder zeggen dat men drie jaar de tijd heeft om het geld uit te geven. Als hij dan naar 2011 kijkt moet hij concluderen dat er maar weinig geld is uitgegeven. Dat geld moet voor volgend jaar worden uitgegeven anders gebeurt er iets mee. Hij denkt dat het overblijven van geld een reëel probleem is.

Wethouder **OSSEL** verzekert dat hij alles op alles zal stellen om het geld tijdig op te maken. Hij verwacht dat het grootste deel van het geld op een verantwoorde manier tijdig uitgegeven zal worden. De andere kant van het verhaal heeft te maken met groene

daken. De Dakdokters hebben een duidelijk signaal afgegeven.

Er is wellicht verwarring ontstaan over de subsidieregeling. Destijds heeft hij daarvan aangegeven dat het om een tijdelijke stimuleringsmaatregel ging en dat die subsidieregeling dus zou worden afgebouwd. Ook de plannen van de PvdD hadden te maken met meer investeren in groene daken. Dat is iets waar het college geen voorstander van is.

Een andere kwestie vormt de vraag hoe aan te kijken tegen groen in de stad. Hij zal voor het eind van het jaar op een rijtje zetten wat er op dat gebied allemaal is gebeurd. Hij zal daarbij ook ingaan op de vraag – zonder een uitgebreide nota in het vooruitzicht te willen stellen – wat het betekent voor de toekomst van de stad. Naar aanleiding daarvan kan het gesprek verder gevoerd worden in de raad.

Mevrouw **COMBRINK** ziet daaraan dan wel graag een datum gekoppeld (het liefst voor de begrotingsbehandeling). Verder wil zij weten waarom het college verder geen geld wil uitgeven aan groene daken, omdat groene daken ook dingen oplevert in termen van bijvoorbeeld waterberging of vergroting van het groen in de stad.

Wethouder **OSSEL** is van mening dat niet alles wat positieve dingen oplevert door de overheid moet worden gesubsidieerd. Dat betekent dat als er een tijdelijke regeling wordt opgezet, die regeling moet worden overgenomen door andere partijen. Er zijn signalen dat dat ook gebeurt.

De **VOORZITTER** constateert dat dit onderwerp geagendeerd zal moeten worden in de raadsvergadering.

20.

Kwartaalberichten Amsterdamse Bos. Nr. BD2013-007637

Mevrouw **ALBERTS** wil weten wat de stand van zaken is met het parkeren in het bos. Zij constateert dat het bos 'overspoeld' wordt door dingen die er niet horen. Amstelveen speelt daarin een bepaalde rol, want zij adverteert met 'hier kunt u nog gratis parkeren'.

Wethouder **OSSEL** wijst erop dat er op de termijnagenda twee punten staan over het parkeren in het Amsterdamse Bos. Het is ook bekend dat hij met Amstelveen in overleg is. Dat heeft ertoe geleid dat er nu met een voorstel gekomen wordt over onder meer het parkeren. Zijn uitgangspunt daarbij is om ervoor te zorgen dat het bestemmingsverkeer gefaciliteerd wordt. Dat betekent dat met name het bedrijfsparkeren ontmoedigd wordt of dat er voor betaald wordt, want er moet immers ook geld verdiend worden aan de exploitatie van het bos.

De heer **PIEK** heeft hierbij de vraag over de financiering, want daarover mist hij mededelingen in het voorliggende stuk. Kan de wethouder iets zeggen over de status van de onderhandelingen?

Wethouder **OSSEL** meent dat als de heer Piek goed geluisterd heeft hij gehoord heeft dat er een voorstel komt over onder andere betaald parkeren en opbrengsten.

Volgens de heer **PIEK** spreekt men nu langs elkaar heen, want hij bedoelt de bijdrage van Amstelveen.

Wethouder **OSSEL** antwoordt zo arrogant te zijn dat hij denkt de eerste wethouder te zijn die na de Tweede Wereldoorlog iets van Amstelveen gedaan heeft gekregen. Het is echter geen makkelijke zaak en hij komt hierop nog terug in deze commissie.

De **VOORZITTER** constateert dat hiermee dit punt voor kennisgeving is aangenomen.

21.

Bestuurlijke reactie motie 1049 raadslid Van der Ree inzake de begroting voor 2012 (Recreatieschappen). Nr. BD2013-006848

De heer **PIEK** valt het op dat eigenlijk alleen in het geval van Amstelland de helft van de gevraagde bezuinigingen gerealiseerd is. Voor de overige gebieden is minder gerealiseerd. Daarom begrijpt hij de optimistische toon in de brief van de wethouder niet. Over de indexatie heeft de VVD zich reeds eerder kritisch uitgelaten. Wat de fractie betreft gaat de bezem er steviger doorheen. Hij denkt aan één bestuur voor alle recreatieschappen rondom Amsterdam, waarmee veel overheadkosten bespaard kunnen worden. Hij hoort graag de mening van de wethouder over dat idee.

De heer **SCHIMMELPENNINK** meent dat het een goede zaak is dat de inzet van Amsterdam in het metropolitaanse landschap beperkt wordt tot binnen de stelling van Amsterdam. Amstelland vormt in dat landschap een belangrijke scheg. Hij denkt dat vooral daar goed moet worden ingezet. Die inzet dreigt nu te versnipperen.

De heer **VAN RAAN** meent dat er in het stuk een vrij ontluisterend beeld wordt geschetst van de Amsterdamse inzet. Hij hoort graag van de wethouder hoe deze de invulling van de bezuinigingen voor zich ziet.

De heer **MANUEL** is het geheel eens met de woorden van de heer Schimmelpennink en vraagt zich af of de wethouder daar blij mee is.

Antwoordend op deze laatste vraag, is de reactie van wethouder **OSSEL** 'ja'. Hij is het eens met de noodzaak van de verhoogde aandacht voor de Amstelscheg. Hij meent dat zich daar positieve ontwikkelingen voordoen op dit moment. Richting de heer Piek benadrukt hij ondanks alles toch positief gestemd te zijn, omdat hij binnen de recreatieschappen een omslag heeft kunnen constateren richting meer efficiëntie en dat de discussie inhoudelijker is geworden.

De rol die ingeslagen is op de vraag wat de rol van Amsterdam moet zijn in de recreatieschappen en of die rol niet anders georganiseerd moet worden, is enige tijd geleden onderwerp geweest van (ook provinciaal) onderzoek. Hij hoopt dat de herstructurering van bestuur ook tot verbeteringen op dat terrein zal leiden. Uitgangspunt daarbij is te gaan besturen vanaf een hoger niveau met veel meer maatwerk en betrokkenheid van burgers en organisaties op het lokale niveau.

Wijkaanpak en Stedenbeleid

22.

Bespreking SCP-rapport 'Werk aan de wijk'. Nr. BD2013-008127

De heer **VAN DER REE** constateert dat van het Krachtenwijkbeleid (?) door het SCP wordt geconcludeerd dat – naast positieve resultaten – dat beleid geen onderscheidend gunstig effect heeft gehad op de sociale stijging, leefbaarheid en veiligheid van de aandachtswijken. Ook Movisie heeft zo'n half jaar geleden iets overeenkomstigs geconstateerd. Het Amsterdamse college heeft voor deze bestuursperiode 15 miljoen euro uitgetrokken om dat beleid voort te zetten als 'zachte landing'. Voor de volgende keer dat er weer een tussenstand wordt gepresenteerd, wil hij weten of deze besteding een meetbaar gunstig effect heeft. Dat vergt wellicht wat onderzoek van de zijde van de wethouder, daarom heeft hij dit onderwerp nu reeds geagendeerd.

De heer **WEEVERS** wijst hij erop dat hij het college hierover een vraag gesteld heeft, omdat hij geïrriteerd was door de vraag van de VVD. Hij wijst erop dat er een brief ligt van het college waaruit blijkt dat het onderzoek met een zeker voorbehoud moet worden bekeken. Is de VVD overtuigd door deze brief dat dat voorbehoud op zijn plaats

is?

De heer **VAN DER REE** antwoordt dat zijn vragen betrekking hebben op de 15 miljoen euro die de gemeente zelf voor het wijkenbeleid inzet en dus niet op het SCP-rapport. Van dit laatste rapport heeft hij gezegd dat er ook positieve zaken te melden zijn. Wat de wijkensubsidie betreft vindt hij het belangrijk dat er draagvlak blijft voor die projecten en dat gebeurt niet als de indruk gewekt wordt dat het geld verspild wordt aan onnutte zaken of dat er zelfs fraude is gepleegd. Dat stelt hij altijd aan de kaak. Hij vindt het dan jammer als de PvdA op dat moment geen weerwoord heeft.

De heer Van **WEEVERS** betwist dit laatste. Hij had er destijds moeite mee dat zodra een rapport gepresenteerd wordt, de VVD de aanpak van de Amsterdamse wijkaanpak ter discussie stelt. Uitgangspunt in de onverdeelde stad en dat uitgangspunt wordt door het regeringsbeleid regelrecht bedreigd. Daarom is de PvdA er voorstander van om te investeren in de wijken. Natuurlijk moet men kritisch zijn, maar dat betekent niet dat uit rapporten alleen die krenten gepikt moeten worden die toevallig in de eigen kraam te pas komen, zoals de VVD doet. Vandaar zijn irritatie.

De heer **BIERMAN** heeft begrepen dat met betrekking tot de wijkaanpak een 'Normaal Amsterdam Peil' als uitgangspunt werd genomen. Dat zou betekenen dat verschillen tussen wijken niet te groot moesten worden. Daar was hij zeer mee ingenomen. In het SCP-rapport leest hij dat er niet onderscheidend genoeg is gewerkt. Dat was dus ook juist de bedoeling. Hij ziet dus geen strijdigheid in die constatering van het SCP, maar een bevestiging van het beleid dat vier jaar lang uitgevoerd is. Wat de effecten betreft van die 15 miljoen euro die daarna is besteed, constateert hij dat de effecten daarvan mede verklaard kunnen worden door de andere positie die de overheid daarbij heeft ingenomen. Hij denkt dat daardoor meer effect gesorteerd wordt. Daarom steunt hij het voorstel van de heer Van der Ree om met name die effecten nader te bestuderen.

Wethouder **OSSEL** constateert dat het jammer is dat er op dit moment zo weinig tijd aan dit onderwerp besteed kan worden. Wellicht doet zich een andere gelegenheid nog voor. Het gaat immers om meer dan de vraag wat er met die 15 miljoen euro is gebeurd. Het gaat ook om gehuldigde uitgangspunten ten aanzien van de wijkaanpak, resultaten waar men zich aan zou moeten binden / op zou moeten worden afgerekend. Daarom is het jammer dat er nu vaker in een welles-nietesfeer wordt gepraat, hetgeen geen recht doet aan het gevoerde beleid. Het college wil veel meer werken met gebiedsgericht werken als een van de vormen van wijkaanpak. Daarom is het belangrijk om hierover diepgaander met elkaar te praten. Als er dan zo'n rapport ligt als het onderhavige SCP-rapport dan is het belangrijk om het in de juiste context te plaatsen. Vandaar de brief, die ook benadrukte dat de stad hierin een eigen aanpak kent. In die aanpak is de raad volledig meegenomen en regelmatig geïnformeerd. Er zullen bovendien nog verdere rapportages volgen, zoals over de focuswijken. De desbetreffende uitkomsten van het eerste van de twee beleidsjaren zullen in het najaar gepresenteerd worden. Dan kan ook dat beleid met betrekking tot de focusaanpak besproken worden. Men moet daarbij ook bedenken dat de wijkaanpak zo'n 8 doelstellingen kende, terwijl de focusaanpak er slechts 2 kent. Van de 33 gebieden zijn er slechts 8 gekozen. Dat had niet alleen met geld te maken, maar ook met bepaalde keuzes. Hij hecht er dus aan dat de discussie in het juiste perspectief wordt gevoerd, want dat is van groot belang voor de toekomst van de stad.

De heer **VAN DER REE** wil weten of hij de woorden van de wethouder zo mag uitleggen dat de eerste keer dat er weer over de wijkaanpak gesproken gaat worden, deze met een effectmeting komt over die 15 miljoen euro.

Wethouder **OSSEL** antwoordt dat de heer Van der Ree nu een eigen draai geeft aan zijn woorden. Hij zal een rapportage presenteren over de tussenuitkomst van het focusbeleid en ook over de investeringen voor het afmaken van die wijkaanpak, zoals in

Oost. Dat is dus geen effectrapportage, maar een rapportage over de uitkomsten van het beleid. Als men een effectmeting wil zal men in ieder geval nog één jaar moeten wachten, omdat het beleid van één jaar onderweg is (van de twee jaar).

De **VOORZITTER** constateert dat hiermee dit agendapunt voor kennisgeving is aangenomen.

PORTEFEUILLE WETHOUDER VAN POELGEEST

23.

Opening procedureel gedeelte

24.

Mededelingen

De heer Mulder heeft zich afgemeld. Om die reden zijn de agendapunten 50 tot en met 53 verschoven naar de volgende commissievergadering.

Op 24 september a.s. vindt om 18.30 uur een werkbezoek plaats aan de Zuid-as. Men kan zich aanmelden op jd@zuidas.nl

De commissie BWK is voor maandag 9 september van 16.00-18.00 uur uitgenodigd door het bureau Monumenten en Archeologie voor een bijeenkomst over 'Erfgoed: resultaten van de afgelopen jaren en de uitdagingen voor de komende periode'. De commissieleden kunnen zich aanmelden op a.vandijk@abma.amsterdam.nl

25.

Vaststellen agenda

26.

Conceptverslag van de openbare vergadering van de raadscommissie BWK d.d. 5, 19 en 27 juni 2013

Deze verslagen worden ongewijzigd vastgesteld.

27.

Termijnagenda

Er zijn geen opmerkingen.

28.

Tkn-lijst

De heer **VAN RAAN** wil tkn-1 (oplossingsrichting BEVI) agenderen, omdat de fractie vragen gesteld heeft over dit stuk.

29.

Opening inhoudelijke gedeelte

30.

Insprekhalftuur publiek

Inspreker is de heer Veldkamp op persoonlijke titel inzake Tkn-16: IJburg 1ste fase Centrale Stad.

De heer **VELDKAMP** heeft zijn bijdrage op papier. Korthedshalve wordt hierbij naar die rondgedeelde tekst verwezen.

Mevrouw **VISSER** wil weten of de heer Veldkamp handtekeningen bezit van alle omwonenden ten bedrage van het door hem genoemde bedrag.

De heer **VELDKAMP** antwoordt dat de tervisielegging heeft plaatsgevonden tijdens de vakantieperiode. Daardoor heeft hij niet iedereen hierover kunnen raadplegen. Er zijn echter mensen die meer willen betalen dan gevraagd wordt. Hij stelt voor dat de gemeente die inventarisatie overneemt en een plan maakt dat aan de omwonenden wordt gepresenteerd. Voor halsstarrige weigeraars moet een oplossing gevonden worden.

Mevrouw **VISSER** wil weten of de heer Veldkamp enig zicht heeft op het aantal halsstarrige weigeraars.

De heer **VELDKAMP** moet ook hierop het antwoord schuldig blijven.

De heer **VAN RAAN** wil weten of de kavels op de platforms allemaal reeds verkocht zijn.

Dat is volgens de heer **VELDKAMP** niet het geval.

Mevrouw **VAN DOORNINCK** waardeert het altijd als mensen niet alleen met kritiek komen, maar ook met alternatieve ideeën komen. Zij wil weten in hoeverre de vragen die nu vanuit de commissie gesteld zijn, meegenomen zijn in het ontwerp. Of heeft de heer Veldkamp gewoon een plan waarvan hij wil dat de gemeente dat uitwerkt?

De heer **VELDKAMP** antwoordt dat de vraag wie van de omwonenden voor zijn en wie tegen begint met de vraag wie die omwonenden precies zijn. Wat dat betreft is een globale keuze gemaakt. Hij denkt dat in ieder geval een meerderheid van de omwonenden voor zijn ontwerp is.

Mevrouw **VAN DOORNINCK** preciseert haar vraag en vraagt of de heer Veldkamp een volledig uitgewerkt plan heeft of wil dat de gemeente dat verder uitwerkt.

De heer **VELDKAMP** geeft aan een aantal wensen en inzichten te hebben gegeven die nog verdere uitwerking vergen. Zijn voorstel staat in ieder geval op papier.

Wethouder **VAN POELGEEST** geeft aan de plannen van de heer Veldkamp niet te kunnen beoordelen. Hij wijst erop dat het bestemmingsplan wel in de inspraak heeft gelegen. Daarna heeft hij de verschillende belangen nog eens opnieuw afgewogen en wat het oeverplatform betreft de mening de andere kant te hebben doen doorslaan in de voorliggende beschouwing. De reactie daarop komt terug in deze commissie. Hij wil wel toezeggen dat op het moment dat het college hierop terugkomt er ook een inhoudelijke reactie vanuit het college zal zijn op mogelijke alternatieven. Dan is het aan de raad om te bekijken wat men wil. Hij zou het daarom op prijs stellen als de heer Veldkamp zijn plannen naar bureau IJburg stuurt, die dan een inhoudelijke reactie van de wethouder zal voorbereiden.

De **VOORZITTER** constateert dat de commissieleden zich hierin kunnen vinden.

De heer **VAN RAAN** wil weten of er wel of niet kavels verkocht zijn en welke kleur dit gebied heeft.

Wethouder **VAN POELGEEST** antwoordt dat ook dit in een eerdere brief aan de orde kwam. Er is reeds een contract met een ontwikkelaar, die bezig is om mensen te interesseren voor die platforms. De kleur van het gebied is hem op dit moment niet bekend, maar is in ieder geval niet 'paars'.

31.

Actualiteiten en mededelingen

Wethouder **VAN POELGEEST** heeft een mededeling in het verlengde van de discussie rond de modernisering van het erfpachtstelsel. Hij heeft toen toegezegd een

aantal varianten nog door te rekenen en de uitgangspunten concreet te maken. Op dit moment zit men midden in die rekenpartijen. Daarna zal hij de varianten en hun financiële consequenties presenteren: wat betekent het macro afgezet tegen de huidige voorwaarden en ten tweede gaat hij in op een aantal casusposities, waarbij gezien kan worden wat de varianten betekenen voor een bepaalde woning. Hij wil een en ander in de tweede helft van dit jaar presenteren. Er zal dan nog geen besluit over genomen kunnen worden.

De heer **BLOMMERS** wijst erop dat er een referendumverzoek is gedaan als gevolg waarvan naar zijn mening een opschortende werking optreedt ten aanzien van het raadsbesluit. Hij hoort de wethouder nu spreken van de uitwerking van de opdracht die de raad hem heeft gegeven. Of moet dit gezien worden als losse toezeggingen, waardoor het wel kan?

Wethouder **VAN POELGEEST** antwoordt toen in het debat gezegd te hebben dat in de zomer de uitgangspunten verder uitgewerkt zullen worden en gepresenteerd zullen worden. Het gebeurt dus in het verlengde van die toezegging dat dit alles gebeurt. Het oogmerk is ook om die hoofdlijnen concreet te maken.

De heer **BLOMMERS** wil weten op grond van welk mandaat de wethouder dit doet. De werking van het raadsbesluit is opgeschort.

Wethouder **VAN POELGEEST** wijst erop dat er geen besluit genomen wordt.

De heer **BLOMMERS** benadrukt dat dit naar zijn mening voortkomt uit een besluit, waarbij de wethouder een toezegging heeft gedaan, namelijk dat de raad ingestemd heeft met bepaalde uitgangspunten voor nieuwe erfpachtvoorwaarden. De werking van dat besluit en dus ook het aan de gang gaan met de uitgangspunten is daarmee opgeschort. Kan de wethouder toezeggen dat er in die zin niet nu ambtelijke capaciteit gaat naar het uitwerken van nieuwe erfpachtvoorwaarden op basis van die uitgangspunten?

De **WETHOUDER** zegt niet de veronderstelling te delen die de heer Blommers in zijn redenering maakt. In het raadsdebat heeft hij expliciet gezegd dat het college op vraag van commissieleden de verschillende varianten zal uitwerken. Die toezegging wordt nagekomen. Niemand heeft hem gezegd dat hij dat niet mag doen. De Amsterdammer heeft er bovendien recht op te weten wat de verschillende varianten betekenen. Het is wat anders als die varianten, hangende het referendumverzoek, in de besluitvorming worden gebracht. Dat mag niet en dat wil het college ook niet.

Volgens mevrouw **VAN DOORNINCK** gaat het hierbij niet om een verschil in interpretatie. Dit is volgens haar alleen de heer Blommers, die vindt dat Amsterdammers niet geïnformeerd hoeven te worden over erfpachtvarianten.

De **WETHOUDER** wijst er nog op dat de initiatiefnemers van het referendum zich bij hem gemeld hebben met een model dat zij ook doorgerekend willen zien. Hij staat daar open voor. Hij heeft hen wel gezegd dat ook dat model niet in de besluitvorming kan worden meegenomen.

Het gaat de heer **BLOMMERS** om een zuivere procedure. Hij is van mening dat de raad het opschortende effect van dit burgerinitiatief serieus moet nemen.

De **WETHOUDER** antwoordt bij de heer Blommers te beluisteren dat deze de zekerheid wil hebben dat het uitwerken van deze varianten en het presenteren daarvan met hun consequenties zich verhoudt met de opschortende werking. De stelling van het college is dat deze uitwerking niet in tegenspraak is met de opschortende werking. Het gaat daarbij niet alleen om varianten die aangereikt zijn door de raad, maar ook door de initiatiefnemers van het referendum. Dat doorrekenen gebeurt trouwens door een extern

bureau.

De heer **BLOMMERS** wil dan weten of het kan zijn dat deze alternatieve berekeningen door een extern bureau ertoe kunnen leiden dat het opgeschorte besluit wordt herzien.

Dit zijn, aldus de **WETHOUDER**, vragen die de raad regarderden. Daarom is het voor hem moeilijk om op een mogelijke reactie van de raad vooruit te lopen. Hij meent alleen te doen wat de raad hem gevraagd heeft.

32.

Rondvraag

De heer **VAN DER REE** heeft complimenten voor de wethouder. Hij ontving tijdens de vakantie een folder in zijn brievenbus over de mogelijke aanschaf van kavels op IJburg. Het bleek echter een misleidende folder, want er werden helemaal geen kavels aangeboden. Het gaat gewoon om erfpacht. Hij heeft daar in de pers een artikel over doen schrijven, waarin de wethouder wordt aangehaald die zegt dat dit niet de manier is waarop dat aanbod moet worden gedaan. Gegadigden voor grond in Amsterdam moeten netjes worden ingelicht en ervan op de hoogte gesteld dat het bedragen zijn op basis van afkoop erfpacht en dat de grond daardoor niet in eigendom verworven wordt. De wethouder geeft in het artikel aan ervoor te zullen zorgen dat de folder wordt aangepast. Daarvoor heeft hij dus complimenten, maar voegt daar aan toe dat dit niet de eerste keer is dat een dergelijke folder verschijnt. Twee jaar geleden is een dergelijke folder ook verschenen en toen van de gemeente zelf. Daarin werd wel de suggestie gewekt dat het om eigen grond zou gaan.

Wethouder **VAN POELGEEST** dacht dat de VVD altijd voor keuzevrijheid was, maar begrijpt nu dat de VVD tegen erfpacht is.

De heer **VAN DER REE** meent dat de notulen uitwijzen dat de koopoptie apart in stemming is gebracht en dat de VVD daar toen voor gestemd heeft.

Volgens wethouder **VAN POELGEEST** klopt dat, maar hij hoorde de heer Van der Ree zojuist beweren tegen erfpacht te zijn.

De heer **VAN DER REE** bevestigt inderdaad tegen verplichte erfpacht te zijn.

Wethouder **VAN POELGEEST** wil vervolgens de vraag erop toe te zien dat het in de toekomst niet nogmaals gebeurt beantwoorden. Hij hecht er wel aan te benadrukken dat deze folder niet van de gemeente was. Aan de hand van dit voorbeeld kan de heer Van der Ree dus niet hard maken dat de gemeente potentiële kopers zou misleiden.

De heer **VAN DER REE** benadrukt nogmaals het belangrijk te vinden ervoor te zorgen dat mensen niet misleid wordt door dergelijke folders. De gemeente, dan wellicht niet direct verantwoordelijk, dient wel verantwoording te nemen voor het verschijnen van dergelijke folders.

Het is, aldus de **WETHOUDER**, niet zo dat er een soort redactiecommissie bij de gemeente zit, waar alle ontwikkelaars eerst al hun folders moeten langs sturen, alvorens zij tot verspreiding mogen overgaan.

De heer **SCHIMMELPENNINK** wijst erop dat agendapunt 59 naar de volgende vergadering doorgeschoven is en wil daarom weten of het college afspraken gemaakt heeft met betrokken partijen en of dat onder voorbehoud van goedkeuring door de raad is gebeurd.

Wethouder **VAN POELGEEST** antwoordt dat de commissie daar de volgende

keer een uitgebreid bericht over zal ontvangen.

Ruimtelijke Ordening

33.

Vaststellen bestemmingsplan Amstel III Oost Nr. BD2013-006427

Gevoegd te behandelen met

Ruimtelijke ordening

34.

Vaststellen bestemmingsplan Amstel III West Nr. BD2013-006450

en

35.

Vaststellen welstandscriteria Amstel III Kantoren- en Bedrijvenstrook. Nr. BD2013-006432

Inspreker is mevrouw Van Bommel (Gijs Heutink Advocaten) inzake ingediende zienswijzen van enkele cliënten.

Mevrouw **VAN BOMMEL** deelt de tekst van haar bijdrage rond. Naar deze tekst wordt korthedshalve verwezen.

De heer **JAGER** wil weten welke parkeernorm de cliënten van mevrouw Van Bommel dan voorstaan. Verder hoort hij mevrouw Van Bommel zeggen dat er tegenwoordig meer mensen per vierkante meter werken. Daar staat tegenover dat het nieuwe werken ook betekent dat mensen meer thuiswerken en op andere locaties. Is die beweging ook meegenomen in haar berekening? Bovendien gaat mevrouw Van Bommel niet in op de bereikbaarheid van het gebied met openbaar vervoer.

Mevrouw **VAN BOMMEL** wijst erop dat een van de aangedragen punten is dat de bereikbaarheid van het gebied met het openbaar vervoer niet goed is. In de nota van zienswijzen wordt gesteld dat dat wel het geval is en dat die afstand 750 m is. Zij vindt dat een aanzienlijke afstand.

De erfpachters kijken vooral naar de verhuurbaarheid van hun pand en willen over voldoende parkeerruimte beschikken om te kunnen voldoen aan de eventuele vraag van hun potentiële huurders. Dat blijkt bij de nu gehanteerde parkeernorm tot problemen te leiden.

De heer **JAGER** vraagt wat dan volgens mevrouw Van Bommel wel een acceptabele norm is.

Mevrouw **VAN BOMMEL** antwoordt dat dat 1:70 is.

Eerste termijn

De heer **VAN DER REE** geeft aan dat zijn fractie niet kan instemmen met paragraaf 6.3 van de twee bestemmingsplannen. Het was ooit een C-locatie waar die norm 1:70 bij hoort. Het wordt nu een B-locatie, maar dan zegt de wethouder dat hij er ten dele ook een A-locatie van had kunnen maken en daardoor van mening is de eigenaren tegemoet te komen door er slechts een B-locatie van te maken. Dat vindt de VVD geen goed idee. In de zienswijze staat duidelijk aangegeven dat het openbaar vervoer in het gebied niet overal zodanig is dat het een B-locatie genoemd kan worden. Door het nieuwe werken wordt het benodigde kantooroppervlak veel kleiner, maar dat vergt wel andere parkeernormen. De VVD heeft daar in het verleden reeds op gewezen. Verder is in de discussie rond Amstel III gezegd dat men graag ziet dat oudere kantoorpanden uit de markt worden genomen. Dat zijn vaak panden met een ruime parkeernorm. De nieuwe kantoorpanden hebben vaak een slechtere parkeernorm. Hij heeft voorgesteld dat de oude parkeernorm meegenomen kan worden. Daarop heeft de wethouder positief gereageerd. Hij vindt het daarom jammer dat hij daarvan niets terugziet in het

bestemmingsplan. Om die reden kan de fractie niet akkoord gaan met paragraaf 6.3.

De heer **JAGER** gaat in op de woonambitie, die naar zijn mening weinig expliciet is gemaakt in het voorliggende stuk. Er wordt wel gesteld dat er een wijzigingsbevoegdheid voor woningen kan worden gelegd. Hij hoort graag nader wat dat nu precies betekent in de praktijk. Verder constateert hij dat het voor initiatiefnemers moeilijk is om hun financiering rond te krijgen wegens de spelregels van de gemeente, waarbij bijvoorbeeld bouwleges van tevoren moeten worden betaald. Hij vraagt of de wethouder bereid is om die regels te versoepelen, zodat er pas leges betaald hoeven te worden als de vergunning wordt gerealiseerd.

De heer **VAN DER REE** wil graag van de heer Jager horen hoe de PvdA staat tegenover de verscherping van de parkeernormen.

De heer **JAGER** antwoordt dat zijn partij in principe voorstander is van een goede bereikbaarheid middels het openbaar vervoer. Hij is daarom benieuwd naar de reactie van de wethouder.

Mevrouw **VISSER** wijst erop dat voor D66 het aspect 'verplichtende wijzigingsbevoegdheid' interessant in dit geval. Met betrekking tot dit aspect is een groot aantal inspraakreacties ontvangen. Zij vindt het niet meer aan de orde om gebruikers van gebieden op die manier juridisch 'alle hoeken van de kamer te laten zien' om de maakbaarheid van bepaalde gebieden door te willen drijven als gemeente. Zij kan zich goed voorstellen dat men met man en macht probeert de leegstand te beperken. Zij hoopt echter dat dit het eind is van de verplichtende wijzigingsbevoegdheid ook voor komende dossiers. Zij hoort graag de mening van de wethouder hierover.

Mevrouw **VAN DOORNINCK** is van mening dat als men wil transformeren alle mogelijke instrumenten 'van stal gehaald' moeten worden. Dan moet ook bekeken worden of het mogelijk is met bestemmingsplannen wat dwingender de medewerking van mensen te bereiken voor transformatie van gebouwen. Er zijn echter veel redenen waarom ontwikkelaars/eigenaren dat niet doen. Zij complimenteert de wethouder met zijn zoektocht naar wat de mogelijkheden van bestemmingsplannen hierbij zijn. Het blijkt dat die mogelijkheden er niet overal zijn, omdat er dan tegen juridische kaders wordt aangelopen. Dat moet men als gemeente niet willen.

Mevrouw **VISSER** vraagt of mevrouw Van Doorninck het met haar eens is dat het toch een erg moeilijk uitlegbare situatie gaat worden als dezelfde partijen waar men afhankelijk van geworden is, ertoe aangezet moeten worden om te investeren in de stad. Dat klinkt als aaien met de rechterhand en slaan met de andere hand.

Mevrouw **VAN DOORNINCK** denkt dat het goed is om gewoon een zakelijke relatie te hebben met ontwikkelaars. Zij pleit ervoor te bezien hoe zo'n zakelijke relatie ingezet kan worden om te komen tot transformatie van gebieden waar dat echt heel noodzakelijk is. Zij vindt dat de juridische grenzen daarin wel opgezocht kunnen worden, maar zeker niet overschreden mogen worden. Het lijken haar daarom heel goede voorstellen. Zij heeft echter één vraag. In de stukken over Amstel III Oost en West viel haar op dat de wijzigingsbevoegdheid in Oost met wederzijds instemmen geschiedt en dat het in West gebeurt op verzoek. Het lijkt haar handig dat daarover alsnog duidelijkheid wordt geschapen. Verder viel het haar op dat bij veel mensen die een zienswijze hebben ingediend, het idee van wat de leegstand in Amsterdam is nog heel erg verschilt. Veelal wordt gedacht dat het allemaal nog wel meevalt. Daarom denkt zij dat een beetje stevige aanpak zo slecht nog niet is.

De heer **VAN DER REE** wil nog van mevrouw Visser weten wat D66 vindt van de aanscherping van de parkeernormen.

Mevrouw **VISSER** antwoordt dat D66 voor een stad is waarin uiteindelijk parkeren

niet het allerbelangrijkste is.

De heer **BIERMAN** heeft reeds eerder zijn zorgen kenbaar gemaakt met betrekking tot het soepel omgaan met milieucategorieën. Hij ziet die zorg hierbij bevestigd. Hij heeft het idee dat de substandaard de standaard wordt. Als hij dan ook nog ziet dat de Crisis- en herstelwet het mogelijk maakt om een hogere waardeprocedure door te voeren via het college via een wijzigingsbevoegdheid, dan is het voor hem de vraag wie hier verzoekt. Dat leidt volgens hem tot nog meer acceptatie van gezondheidsbedreigende verschijnselen. Verder kwam hij tegen dat er een planschaderapport moet zijn van het Kenniscentrum voor overheid en beleid. Dat rapport heeft hij niet gezien, maar daarin is hij wel geïnteresseerd.

Bij Amstel III West en de regel dat er binnen 300 m van een rijksweg geen gevoelige functies moeten staan, tenzij er gemotiveerd van afgeweken wordt, is hem duidelijk geworden dat de desbetreffende instrumenten geheel bij het college komen te liggen. Als hij daarnaast plaatst dat het RIVM en de GGD dat nu al hebben afgezwakt, door de plaatsing van kwetsbare functie binnen die 300 m sterk af te raden, dan brengt dat hem er toe de wethouder te vragen om een soort van kader op dit soort punten te ontwikkelen.

De heer **VAN RAAN** deelt de zorgen van de heer Bierman over de substandaard. Hij heeft complimenten voor de wethouder, omdat hij rekening houdt met flora en fauna. Hij vraagt of hij het goed begrepen heeft dat van de vijf bosplantsoenen in Amstel III West er twee op de nominatie staan om te verdwijnen.

De heer **BLOMMERS** meldt dat zijn fractie geneigd is om de houding van de VVD ten aanzien van de parkeernormen te volgen, tenzij de wethouder hen van het tegendeel overtuigt.

Wethouder **VAN POELGEEST** zegt verbaast te zijn door de reactie van de heer Van der Ree, omdat het college op dit gebied alleen het door de raad aangegeven en door de VVD geaccordeerde beleid uitvoert. Dat beleid kent zijn ov-normen, inclusief afstanden. Hij heeft het idee dat dat beleid hierbij zelfs op soepele wijze wordt gehanteerd. Daarom is hij van mening dat het college het keurig op de afgesproken manier doet. Verder wordt het parkeerareaal dat in een andere tijd is vergund niet teruggedraaid en is onderling ook verhandelbaar. Hij ziet niet in waarom dit gebied een C-locatie zou moeten worden, hetgeen in tegenspraak zou zijn met het locatiebeleid van de gemeente Amsterdam. Daarom snap hij de geuite klachten ook niet zo goed.

De PvdA vroeg wat de wijzigingsbevoegdheid inhoudt met betrekking tot het wonen. Het college is van mening dat er op dat langere termijn 'wonen' moet komen in dat gebied. Als dat nu reeds op grote schaal in het bestemmingsplan wordt voorzien, vergt dat allerlei ingewikkelde onderzoeken om aan te tonen dat mensen daar prettig kunnen wonen. Daar heeft het college van afgezien om het allemaal in deze fase simpel te houden. Uitgesloten is echter niet dat er iemand langskomt die zegt daar graag te willen wonen. Daar is die wijzigingsbevoegdheid voor. Het element van de leges wil hij nu niet geïsoleerd beantwoorden, want dat speelt ook in andere gebieden van de stad. Hij wil daar op een andere gelegenheid op terugkomen. Hij snapt het probleem, maar hij vraagt zich af of het op die manier geregeld moet worden.

Persoonlijk vindt hij het jammer dat het verplicht wijzigen niet kan. Dat vindt hij niet, omdat hij bij wijze van spreken daar morgen allerlei dingen wil wijzigen, maar hij kan zich voorstellen dat men in een voorkomend geval dat instrument zou willen hebben. De vraag is dan 'in wat voor soort gevallen'. Er zijn eigenaren in dat gebied, anonieme fondsen, die heel moeilijk aanspreekbaar zijn. Hij vindt dat er een instrument zou moeten zijn waarmee mensen die niets ondernemen aangepakt kunnen worden ter wille van mensen die wel wat willen. Dat was zijn motief om die wijzigingsbevoegdheid in te kunnen zetten en dat dus niet om mensen te kunnen 'wegpesten', maar juist omwille van gebiedsontwikkeling, waarin er sprake kan zijn van eigenaren die anderen verwijten aan 'cherry picking' te doen. De gemeente moet ook voor die eigenaren een antwoord hebben.

Mevrouw **VISSER** wil weten of de wethouder het dan met haar eens is dat men met zo'n verplichtingsinstrument dan misschien wel een x-percentagewilligen in de tang krijgt, maar aan de andere kant degenen die wel mee willen werken onevenredig benadeelt. Kan dat wel tegen elkaar afgewogen worden?

Wethouder **VAN POELGEEST** antwoordt dat men wel kan zeggen dat het aan de kant van de erfpachter een bepaalde onzekerheid introduceert, omdat men nooit weet tegen wie de gemeente dat instrument gaat inzetten in zo'n gebied. Dat is te ondervangen door er beleid aan te koppelen. Het ging er hem nu alleen in planologisch-juridische zin om dat dat instrumentarium zou worden toegevoegd aan de gereedschapskist van de gemeente. Hij heeft echter moeten constateren dat dat om allerlei redenen niet kan. Dat vindt hij onbevredigend met name ten aanzien van degenen die wel wat willen.

Mevrouw Van Doorninck merkte terecht op dat er een verschil in formulering bestaat tussen West en Oost. Richting de inspreker geeft hij daarmee aan dat de teksten van West en Oost dus nog gelijkgetrokken moeten worden. Over het parkeren wil hij nog kwijt dat bestaande parkeerruimte niet ingenomen wordt. Daar kan mee heen en weer geschoven worden. Ten aanzien van de wijzigingsbevoegdheid kan het alleen op initiatief of met goedkeuring van de betrokken erfpachter.

Richting RA wijst hij erop dat het verzoek voor de hogere waarde van de erfpachter komt. Wanneer de functie van een gebouw langs de grote weg verhoogd wordt, dient er een belangenafweging plaats te vinden. Het is niet gezegd dat elk verzoek gehonoreerd wordt. Het planschaderapport lag kabinet ter inzage. Op de vraag met betrekking tot de rotganzen moet hij het antwoord schuldig blijven. Het zal worden uitgezocht en voor de raadsbehandeling bekend worden gemaakt.

De **ONDERSTEUNEND AMBTENAAR** bevestigt dat de parkeernormering en de wijzigingsbevoegdheid tekstueel nog nader op elkaar afgestemd gaan worden. In de desbetreffende brief zullen de vragen van de heer Van Raan ook worden meegenomen.

De heer **VAN DER REE** herinnert aan zijn vraag over de aanpassing van de parkeernormen op de veranderde metrages per werknemer. Hij kan zich niet herinneren dat daarvoor ooit een voorstel is gekomen.

Wethouder **VAN POELGEEST** meent het resultaat van die vraag ooit langs te hebben zien komen. Wellicht dat het nooit ter kennisname aan de raad is toegezonden. Hij gaat het na en komt er nog apart op terug.

De **VOORZITTER** constateert dat dit een bespreekstuk zal zijn in de raad waar het de agendapunten 33 en 34 betreft.

36.

Vaststellen bestemmingsplan Fred. Roeskestraat. Nr. BD2013-006362

De heer **VAN DER REE** wijst erop dat in 2011 het uitvoeringsbesluit Fred. Roeskestraat is besproken in de raad. De fractie heeft toen een amendement ingediend, omdat men vond dat de daar aanwezige parkeerplaatsen overloopt parkeerplaatsen zijn voor de Stadionbuurt. De raad heeft dat toen niet overgenomen, waarna de fractie tegen het besluit heeft gestemd. Ook tegenover dit bestemmingsplan staat de fractie kritisch, omdat het nog steeds van te weinig parkeerplaatsen uitgaat. In plaats van het geformuleerde beleid, ziet de fractie liever dat er meer gekeken wordt naar de behoefte, de gebruikers (bedrijven) en het aantal parkeerplaatsen dat daar bij hoort.

Wethouder **VAN POELGEEST** antwoordt dat de discussie uit 2011 niet overgedaan gaat worden en er tegenwoordig andere uitgangspunten worden gehanteerd. Het college heeft dus een andere mening.

De **VOORZITTER** constateert dat het hierbij gaat om een bespreekstuk in de

raad.

37.

Vaststellen van het bestemmingsplan Tweede Partiële Herziening RI-Oost, Zeeburgereiland. Nr. BD2013-004173

De heer **BIERMAN** benadrukt dat zijn zorg met betrekking tot te substandaarden van bestemmingsplannen zich ook uitstrekt tot nieuwbouw, RI-Zeeburg in dit geval. In de toelichting (bladzijde 24) kwam hij de mededeling tegen dat een eerdere fasering wordt losgelaten. Hij citeert de desbetreffende tekst. Wat is er nu losgelaten? Mag er alvast gebouwd worden zonder deze afscherming of wordt bedoeld dat er eerst wel moet worden afgeschermd, voordat er mag worden gebouwd? Hij vindt in ieder geval dat de desbetreffende passage verduidelijkt moet worden. Mocht het betekenen dat er al gebouwd mag worden zonder de afscherming, dan is het nog een graadje erger geworden dan hij al vreesde.

Wethouder **VAN POELGEEST** kan het wel verduidelijken, maar kan de heer Bierman niet geruststellen. Als gedaan wordt wat de heer Bierman voorstelt dan hadden bijvoorbeeld de zelfbouwoningen op Zeeburg niet gebouwd mogen worden, omdat er dan eerst in de rand gebouwd had moeten worden. Hij weet niet of de tekst nog aangepast kan worden, maar hij is wel bereid om deze uitleg nogmaals te herhalen in de raad.

De **VOORZITTER** stelt vast dat dit punt ter besluitvorming naar de raad kan.

38.

Vaststellen voorbereidingsbesluit Middenmeer Noord. Nr. BD2013-003808

Gehamerd

39.

Verleggen grens bebouwde kom IJburglaan – Zuiderzeeweg, Zeeburgereiland en Amsterdamse en Schellingwouderbrug tussen Zeeburgerdijk en Zuiderzeeweg (afslag S115). Nr. BD2013-004477

Gehamerd

40.

Behouden van het convict van het voormalige Sr. Nicolaascomplex en het aanwijzen van het convict en de kapel als gemeentelijk monument. Nr. BD2012-007242

Insprekers zijn:

Mevrouw Munniksma namens Vereniging Vrienden van het Beatrixpark

Mevrouw Mante namens de Beethovenbuurt

Mevrouw **MUNNIKSMA** spreekt hierbij de volgende tekst uit.

De Vereniging Vrienden van het Beatrixpark werd in 1981 door bezorgde buurtbewoners opgericht, omdat de RAI ten kosten van groen wederom ging uitbreiden. De Parkhal werd gebouwd en in een vrij laat stadium kwam daar opeens een vrij brede weg bij, een zogenaamde calamiteitenweg, die ten koste van groen ook moest worden aangelegd. De RAI betaalde mee aan het compensatiepark, de strook groen langs de A10, die nu – een kleine twintig jaar later – opnieuw heel veel aandacht krijgt.

Uitvoeringsbesluit Beethoven is in 2007 goedgekeurd. Groen dat verdwenen is, wordt gecompenseerd. Dat is de afspraak.

Er werden co-creatiebijeenkomsten gehouden voor het nieuwe groen en het vele blauw, waarbij de meeste tijd en aandacht werd besteed aan een veilige fietsroute, die werd omgelegd en daardoor veel onveiliger werd volgens gebruikers en buurtbewoners.

Bij al die bijeenkomsten is nooit gesproken over een monumentenstatus voor het convict. Wel staat het gebouw in de ontwerptekeningen en werd aangegeven dat men een geschikte gegadigde en bestemming zou onderzoeken. Duidelijkheid daarover is verder nooit gegeven. En is er nu ook nog niet. Mocht er een gebruiker worden gevonden dan zal deze eisen stellen aan de gemeente over bereikbaarheid, aan- en afvoerroutes, parkeergelegenheid. Het co-creatieplan wordt dan ongetwijfeld weer gewijzigd, ten koste van groen. Een monumentenstatus voor het convict maakt afspraken nog ingewikkelder. Schept hoge verwachtingen. Leidt tot hoge kosten en toch weer vele aanpassingen. Met name aan de infrastructuur. En juist daarover zijn bij alle Zuid-asplannen altijd de meeste vragen gesteld, die tot op de dag van vandaag nog steeds niet zijn beantwoord of opgelost.

303 bomen worden straks in het Beatrixpark gekapt om ondergrondse infrastructuur en waterberging aan te leggen. En er komt compensatiegroen terug. Maar voor hoe lang?

Mevrouw **VAN DOORNINCK** leest in de stukken dat er overleg is geweest. Er staat ook dat er een aantal voorwaarden gelden. Ervan uitgaande dat er aan de voorwaarden voldaan kan worden, is mevrouw Munniksma het er dan mee eens het convict te behouden in dat gebied of wil zij dat convict niet in dat gebied?

Mevrouw **MUNNIKSMA** wijst erop in een eerder stadium te hebben gezegd persoonlijk het een mooi gebouw te vinden, maar hen is altijd voorgehouden dat het convict zou verdwijnen. Het ontbreekt tegenwoordig ook op veel tekeningen. Nu wordt er plotseling gepleit voor een monumentenstatus, omdat er kennelijk instanties zijn die gebruik willen maken van het gebouw. Zij vreest dat als het convict wegens een functiewijziging behouden blijft dat negatieve gevolgen zal hebben voor het groen met alle gevolgen voor de reeds doorgesproken plannen. Zij vreest dat de discussie rond de functiewijziging van het gebouw alleen maar ingewikkelder wordt als het gebouw ook nog eens de monumentenstatus zou krijgen.

De heer **JAGER** wijst erop dat de raad besloten heeft om het convict te behouden. Mevrouw Munniksma zegt dat daar nooit helder over gecommuniceerd is. Heeft mevrouw Munniksma of haar achterban zelf geen ideeën voor de bestemming van dat gebouw, die past in de omgeving?

Mevrouw **MUNNIKSMA** vindt dat heel moeilijk, want iedere bestemming die eraan gegeven wordt zal extra verkeersbewegingen aantrekken. Daarom zien zij en haar medebewoners het gebouw liever verdwijnen.

De volgende insprekerster is mevrouw Mante.

Mevrouw **MANTE** vestigt de aandacht op de vierde alinea op de tweede bladzijde van de tekst van het stuk voor de raadsvergadering van 11 september. Zij benadrukt dat het voorlopig ontwerp voor het park niet goedgekeurd is door de buurt. Inspraak is slechts mogelijk door inspreken op 16 oktober. Er is gevraagd nader onderzoek te doen naar een mogelijk ander verloop van de fietsroute. De Fietsersbond heeft daarover op 24 juli gecommuniceerd. Er blijkt geen onderzoek te zijn gestart. Het is naar haar mening dan ook onjuist om te stellen dat het voorlopig ontwerp goedgekeurd is. Met de buurt is niet gesproken over het mogelijk behoud van het convict. Haar is onbekend waar ruimte voor compensatie gevonden zal worden. Alle mogelijke functies zullen behoefte hebben aan ruimtelijke voorzieningen ten behoeve van de bereikbaarheid en het gebruik van het gebouw. Zij vreest dat er niet gauw een koper gevonden zal worden voor het gebouw. Zij vreest daarom verloedering.

De heer **BLOMMERS** hoort mevrouw Mante wel dingen zeggen over het convict. Pleit mevrouw Mante er voor om wel de kapel, maar niet het convict tot monument te verklaren?

Volgens mevrouw **MANTE** zou de kapel wel behouden blijven, hoewel ook dat

gebouw voor haar zou mogen verdwijnen. Het hele ontwerp is niet naar de zin van de buurt. De buurt wil een goed fietspad en een grote brug, maar die brug is te duur, omdat de vijver te groot is.

Mevrouw **VAN DOORNINCK** begrijpt dat de kritiek van mevrouw Mante niet alleen het convict betreft, maar het gehele plan voor de groencompensatie in het Beethovenpark. Klopt dat?

Mevrouw **MANTE** antwoordt dat haar belangrijkste reden voor dit inspreken is dat er in het stuk voor het convict staat dat het voorlopig ontwerp al goedgekeurd is. Dat is niet waar. Er moet nog onderzoek gedaan worden. De geplande ligging van het fietspad is nog punt van discussie. Het is allemaal voorbarig. Bovendien was de buurt er niet van op te hoogte dat het convict zou blijven. De communicatie met het bureau Zuidas is minimaal.

Eerste termijn

De heer **JAGER** is voorstander van dit voorstel en vindt het belangrijk dat er een goede bestemming voor de panden gevonden wordt. Hij hoort – zo mogelijk – daar graag nader over. Hij vraagt de wethouder ook in te gaan op de vragen die de insprekers hebben gesteld.

Mevrouw **VAN DOORNINCK** kan zich voorstellen dat deze plannen problemen oproepen in de buurt. Zij vindt dat men daar niet doof voor moet zijn. Natuurcompensatie blijkt iedere keer weer een probleem en het willen realiseren van deze plannen moet niet zo ver doorgevoerd worden dat er conflicten ontstaan. Het is belangrijk om de goede relatie met de omwonenden van het Beatrixpark te behouden. GroenLinks wil dus best kijken naar mogelijkheden om het convict te behouden, maar dan alleen als het niet leidt tot wat nu gevreesd wordt door de buurtbewoners in verband met de verwachte toenemende verkeersbewegingen. Zij vraagt zich af in hoeverre het mogelijk is om de gevolgen daarvan te ondervangen en toch een financieel haalbaar plan over te houden. De plannen vindt zij op dit moment nog te weinig uitgewerkt om daarvan reeds een duidelijk beeld te kunnen vormen. Zij zou die duidelijkheid graag krijgen middels een duidelijkere onderbouwing.

De heer **VAN RAAN** kan niet anders concluderen dan dat beide inspreeksters een punt hebben als zij stellen dat de buurt de co-creatie niet heeft goedgekeurd. Hij vraagt zich af hoe de wethouder dat kwalificeert.

Mevrouw **ALBERTS** heeft ook de vraag van de heer Jager. Omdat zij het naorlogs erfgoed een warm hart toedraagt, vindt zij het uitstekend dat de gebouwen worden voorgedragen om te behouden. Zij wil weten of er aan de Zuidas nog meer sprake is van naorlogs erfgoed.

Voor de heer **BLOMMERS** vraagt of onderzocht kan worden of het mogelijk is alleen de kapel te behouden en dus niet het convict. De kapel past volgens hem beter in de omgeving.

Hoewel het in formele zin het plan voor co-creatie niet voorligt, wil wethouder **VAN POELGEEST** graag toegeven dat de formulering 'is goedgekeurd' niet de goede is. Dat kan ook niet, want die goedkeuring is aan de raad. Er is wel uitgebreid met mensen gepraat over de vraag hoe dat park eruit moet gaan zien. Het plan voor co-creatie is om die reden bij de stukken gevoegd.

Over de vraag met betrekking tot het behoud van zowel het convict als de kapel is wel met de Vrienden van het Beatrixpark gesproken. De geluiden die daaruit naar voren kwamen zijn zojuist door mevrouw Munniksma verwoord, namelijk dat het onder bepaalde voorwaarden leuk kan zijn voor het park, maar dat er wel aarzelingen bestaan in verband met de mogelijke groencompensatie en de ruimtelijke inpassing. In zijn beleving wordt er

geen weg richting het convict doorgetrokken. Door de gebouwen te laten staan wordt niet alleen iets behouden dat een zekere monumentale waarde kent, maar het voegt ook iets toe aan het park. Als men de gebouwen dus wil behouden, geldt er wel een aantal voorwaarden waaraan voldaan moet worden.

Deze stellingname komt naar hij hoopt enerzijds tegemoet aan de mensen die vinden dat eigenlijk het hele monument had moeten blijven staan en anderzijds aan de historie en de afspraken die hierover wel degelijk gemaakt zijn. Het college heeft geprobeerd hierin het goede midden te vinden. Dat is wat in deze voordracht staat.

Wat er verder nog aan naorlogs erfoegd in de Zuidas staat weet hij niet precies, maar duidelijk is wel dat ook de rechtbank daartoe behoort. Ook daarover loopt nog een discussie.

De heer **VAN RAAN** wil weten of als het zo is dat die co-creatie de toestemming moet hebben om al dan niet door te laten gaan, dit stuk dan wel rijp is voor de raad.

Volgens wethouder **VAN POELGEEST** kan het nooit zo zijn dat de mensen die daarbij betrokken zijn iets al dan niet goedkeuren. Dat is aan de raad.

De heer **VAN RAAN** wil weten of aan die voorwaarden nu reeds voldaan is om de voordracht voor besluitvorming naar de raad te sturen.

Dat vindt de **WETHOUDER** niet, want dan had hij dat wel op die manier voorgesteld. Hij vindt het voor nu belangrijk dat er uitgesproken wordt dat het de moeite waard is om de gebouwen te behouden, maar dat er dan wel degelijk voorwaarden zijn die ingevuld moeten worden. Dat is de voordracht die voorligt.

Mevrouw **VAN DOORNINCK** meent dat de wethouder zegt dat het voor nu te vroeg is om die voorwaarden nu reeds vast te stellen. Die voorwaarden staan niet op die manier in het raadsbesluit.

Dat klopt, aldus wethouder **VAN POELGEEST**, dat heeft ermee te maken dat de aanmelding tot gemeentelijk monument niet geclausuleerd kan gebeuren. Iets is een monument of is niet een monument. Verder is het wel zo dat zelfs een gemeentelijk monument gesloopt mag worden. Vandaar dat de voordracht op die manier in elkaar zit.

De **VOORZITTER** stelt vast dat dit punt als bespreekstuk naar de raad gaat.

41.

Vaststellen Gebruiksverordening 1993. Nr. BD2013-004149

Gehamerd

42.

Vaststellen van een verordening tot wijziging van de verordening geldelijke voorzieningen externe commissieleden. Nr. BD2013-004757

Gehamerd

43.

RRAAM en Ontwerprijsstructuurvisie Amsterdam-Almere-Markermeer. Nr. BD2013-007680

De heer **PIEK** merkt op dat de wethouder in zijn brief naar zijn mening iets te stellig is over de IJmeerweg.

Wethouder **VAN POELGEEST** reageert met: "Waarvan akte".

44.

TAC-adviezen bestemmingsplannen Ookmeer en De Bretten. Nr. BD2013-007634

De heer **VAN RAAN** geeft aan dat in het bestemmingsplan gevraagd is de TAC te vragen een soort advies te geven of het bestemmingsplan qua invulling van bebouwing maximaal kan worden ingevuld. Dat doet de TAC min of meer. De wethouder is daar blij mee, maar de PvdD niet. De TAC is daar volgens de fractie niet voor bedoeld. Bovendien wordt hiermee een probleem voor de toekomst gecreëerd, want als het zo is dat op grond van het bestemmingsplan en de voorlopige goedkeuring van de TAC bebouwing wordt gepleegd, waarbij de TAC in tweede instantie alsnog wordt gevraagd te adviseren en met een negatief advies komt, dan is er op dat moment weer een probleem gecreëerd. Dat moet men niet willen. Daarom is hij het niet eens met het advies van de wethouder.

Mevrouw **ALBERTS** begrijpt dat er behoefte is aan een meer flexibele benadering. Zij vraagt zich echter af of daarbij toch iets uit handen gegeven wordt. De TAC zal akkoord gaan op voorwaarde dat zij in tweede instantie alsnog iets kunnen beoordelen. Dat kan echter niet. Zij vraagt zich dan af of hoe de hoofdgroenstructuur beschermd, getoetst kan worden als het dus al uit handen gegeven is. Daar is zij niet gelukkig mee, want die TAC is er niet voor niets.

Mevrouw **VAN DOORNINCK** wil weten of mevrouw Alberts gelijk heeft als zij stelt dat het uit handen wordt gegeven. Dat kan zij namelijk niet uit de stukken halen. De TAC geeft daarin aan het definitieve plan dan nog wel een keer te willen zien, waarbij de wethouder aangeeft daar zo veel mogelijk zijn best voor te zullen doen. Daardoor vraagt zij zich af of het dus nog wel kan. Geeft men het op deze manier uit handen of niet?

Zij heeft wel waardering voor de TAC en de wijze waarop deze zich in het hele dossier heeft opgesteld, omdat men steeds op zoek is gegaan naar de invulling van de eigen taak als wat er op het sportcomplex al dan niet mogelijk was.

De heer **VAN RAAN** vraagt waarom mevrouw Van Doorninck er vertrouwen in heeft dat het wel goed komt, ondanks die toetsing achteraf.

Mevrouw **VAN DOORNINCK** zegt te begrijpen dat de heer Van Raan graag de suggestie wekt dat GroenLinks de natuurlijk niet beschermt, maar vooralsnog wil zij het antwoord van de wethouder afwachten alvorens ergens haar vertrouwen in uit te spreken.

De heer **BIERMAN** meent dat de flexibiliteit waaraan behoefte bestaat ook ergens anders gezocht zou kunnen worden. Hij leest dat de hoofdgroenstructuur de minimale hoeveelheid groen is die beschikbaar moet zijn voor Amsterdam. Bij 'minimum' denkt hij aan compensatie als daar overheen gegaan wordt. Hij vraagt de wethouder of dit niet een vruchtbaardere weg is dan de TAC te laten 'glijden' in de hoeveelheid beschikbaar te stellen groen.

De heer **SCHIMMELPENNINK** wil van deze laatste opmerking zeggen dat hij in Waterland heeft meegemaakt dat er dan gecompenseerd wordt. Dan krijgen mensen plotseling een zorgboerderij voor de deur en wordt er ergens in een berm wat bijgebouwd. Dus ook met compensatie zou hij voorzichtig zijn.

Wethouder **VAN POELGEEST** wijst erop dat de flexibiliteit er is ter wille van het groen. Dat heeft ermee te maken dat zeker in sportparken het op termijn mogelijk is om nu nog her en der verspreide kleedkamers te concentreren en door meerdere clubs te laten delen, waardoor soms afgeschreven solitaire gebouwtjes kunnen worden afgebroken. Dit is de beweging die men heel graag in deze twee gebieden wil maken. Daar zit een ongelijktijdigheid in, omdat de oude voorziening pas kan verdwijnen als de nieuwe er is. De sportclubs financieren het doorgaans zelf en doen dat ook niet allemaal op hetzelfde moment. De aanpak gaat geleidelijk. Iedereen wil die aanpak faciliteren. Dat betekent dat daarvoor in het bestemmingsplan ruimte gemaakt moet worden. Dat is wat hier gebeurt. Vervolgens gaat het om de vraag of die ruimte in de toekomst wel wordt

ingezet zoals dat de bedoeling was. Een aantal mensen vreest dat dat niet het geval zal zijn. Hij denkt dat er twee redenen zijn om aan te nemen dat die vrees niet terecht is. Allereerst gaat de volgende gemeenteraad hierover en het stadsdeel zal dan niet meer bestaan in zijn huidige vorm. Ten tweede is in de procedure met het stadsdeel afgesproken dat als met een concrete invulling van de gegunde ruimte wordt gekomen er nogmaals apart een TAC-advies moet worden gevraagd. Dat advies moet ter kennis worden gebracht aan de wethouder. De wethouder kan dan altijd alsnog ingrijpen. Die flexibiliteit is er alleen omwille van het groen.

Tweede termijn

De heer **VAN RAAN** begrijpt dat de wethouder nu een gelegenheidsargument lanceert, omdat de stadsdelen dan toch niet meer bestaan. Het is naar zijn mening dan ook een soort 'dooie mus'. Zo staat het echter niet in het plan. In het plan wordt gezegd dat erop wordt vertrouwd. Bovendien meent hij dat de wethouder in diens beantwoording aangeeft dat het allemaal helemaal niet nodig is om deze flexibiliteit mogelijk te maken. Als die plannen er namelijk komen, dan worden ze toch wel beantwoord. Dus waarom een onzekerheid inbouwen, terwijl dat eigenlijk helemaal niet nodig is?

Mevrouw **ALBERTS** hoort de wethouder zeggen dat als er een concrete invulling komt, er nogmaals een TAC-advies moet worden aangevraagd. Is dat dan dwingend?

Richting mevrouw Alberts, wijst wethouder **VAN POELGEEST** erop dat het zo gedaan wordt, omdat men dan op dat moment niet een hele bestemmingsplanprocedure hoeft te doorlopen. Bovendien gaat het hier over een aanpak die vaker gebruikt gaat worden, omdat er immers sprake is van een beweging gericht op het clusteren van gebouwen. Vervolgens heeft het college bepaald dat als er een concreet initiatief is, de TAC daar nog naar moet kijken.

Verder is het zo dat straks de stadsdelen in hun huidige vorm niet meer bestaan en dat is geen gelegenheidsargument. Dus er zit een dubbelslot op de deur. Daarom vindt hij het verstandig om nu die ruimte in het bestemmingsplan te gunnen, zodat er niet steeds bij elk initiatief weer een bestemmingsplanwijziging hoeft plaats te vinden.

De **VOORZITTER** constateert dat dit punt voor kennisgeving is aangenomen.

45.

Reactie op de toetsversie van de Conceptomgevingswet. Nr. BD2013-007633

De heer **JAGER** meent dat het hierbij gaat om de vraag hoe het er nu mee staat. Wanneer is een belang regio-overstijgend? Hoe wordt dat gedefinieerd? Kan de wethouder daarover iets meer duidelijkheid geven?

De heer **VAN RAAN** geeft aan dat ook zijn fractie het bezwaar ziet dat de wethouder oppert, namelijk het principe van toetsing achteraf in plaats van vooraf. Naarmate ruimte en groen schaarser worden zou er zorgvuldiger mee omgegaan moeten worden. Die omgevingswet doet echter precies het tegenovergestelde. Verder verwacht iedereen dat het een stortvloed van regels en procedures zal veroorzaken met de nodige rechtszaken, omdat de wet dertig regelingen en andere wetten samenvoegt. Zijn advies aan de wethouder is om in plaats van te zeggen met de G4 ergens over te gaan praten, een signaal af te geven. Hij wil horen of de wethouder daartoe bereid is.

Kan de wethouder hem uitleggen waarom per saldo met deze omgevingswet een betere omgeving wordt gecreëerd?

Wethouder **VAN POELGEEST** antwoordt allereerst dat het niet zijn omgevingswet is. Ook voor het college is het een beetje tasten in het duister. Dus er zitten enorme belofes in dit geheel. Daar gelooft hij niet zo in, omdat enerzijds belangafweging complex zal blijven op een aantal punten. Anderzijds gaat het om de vraag of dit wel de goede kant uitgaat of niet. Een van de grootste problemen vindt hij de enorme bewijslast,

die nu aan de kant van de gemeentelijke overheid ligt.

De vraag van de heer Jager heeft met die onzekerheid te maken, omdat niet duidelijk is wat bij welke bestuurslaag thuishoort. Elk voorontwerp van de wet is hier onduidelijk over.

De heer **JAGER** kan zich voorstellen dat de wethouder wel ideeën heeft over hoe deze problematiek in goede banen te leiden.

Wethouder **VAN POELGEEST** antwoordt al anderhalf jaar hierover heel intensief in gesprek te zijn om aan de hand van praktijkvoorbeelden praktische suggesties aan de hand te doen en dergelijke. Daar gaat hij onverdroten mee voort. Dat laat onverlet dat hij bestuurlijk met opzet zijn handen vrijhoudt, omdat hij uiteindelijk zelf een beoordeling moet kunnen maken over de effectiviteit van deze wet voor de gemeente.

De **VOORZITTER** constateert dat dit punt hierbij voor kennisgeving is aangenomen.

Grondzaken

46.

Onderzoek van de rekenkamer naar rechtmatigheid erfpacht. Nr. BD2013-007801

Bij de behandeling van dit punt is de heer De Ridder aanwezig.

De heer **DE RIDDER** geeft aan dat dit onderzoek een reactie is van de rekenkamer op een brief van raadsleden, waarin gevraagd werd na te gaan of het zinvol en nuttig is een rechtmatigheidsonderzoek uit te voeren. De conclusie van de rekenkamer is dat dat niet het geval is. Die conclusie is gebaseerd op een redelijk zorgvuldige voorstudie, die hiermee met de commissieleden gedeeld wordt. Het belangrijkste is dat de kwaliteit van taxatierapporten niet 'bewezen denderend' is. De rekenkamer vindt het belangrijk om te proberen daaraan iets te doen. Dit wel echter niet zeggen dat er sprake is van een rechtmatigheidsprobleem, want de gemeente mag rapporten die een gewenste kwaliteit missen wel accepteren, zonder dat daardoor een rechtmatigheidsprobleem ontstaat.

Er is een nieuw stelsel in discussie, maar voorlopig zal de gemeente wel met deze algemene bepalingen blijven zitten. De eerste aanbeveling is na te gaan hoe het nu staat met de kwaliteit van taxatierapporten en de tweede aanbeveling is druk uit te oefenen om die kwaliteit te verbeteren.

De heer **BLOMMERS** geeft aan dat uit de stukken blijkt dat de gemeente akkoord mag gaan met niet-deugdelijke rapporten zonder dat daardoor een rechtmatigheidsprobleem ontstaat. Dat mag zo zijn, maar het is de vraag of zoiets politiek aanvaardbaar is, want is zo'n juridisch verhaal aan de burger uit te leggen? De burger ziet dit als een erfpachtprocedure van de gemeente. Het taxatierapport maakt deel uit van die procedure, hetgeen kan betekenen dat de burger die te goeder trouw daarmee instemt, niet naar de rechter stapt en dus instemt met een ondeugdelijk rapport. Ligt hier niet een verantwoordelijkheid voor de gemeente om die burgers tegemoet te komen door hen de mogelijkheid van een soort herkeuring te geven? Hij hoort daar ook graag de reactie van andere partijen op.

De heer **VAN DER REE** sluit zich omwille van de tijd aan bij de vragen en de statements van de heer Blommers. Ook hij hoort graag hoe de andere partijen over deze kwestie denken.

De heer **JAGER** meent dat het in het algemeen niet gelukkig is als het beleid zich baseert op 'flutrapporten'. De vraag is alleen wanneer en door wie een taxatierapport als zodanig gekwalificeerd moet worden. Hij is blij met het rapport van de rekenkamer, waarvan het college de aanbevelingen overneemt.

De heer **BLOMMERS** wijst erop dat de rechter alle rapporten van 2010 wegens hun ondeugdelijkheid heeft vernietigd. De rekenkamer zegt dat het waarschijnlijk is dat de andere rapporten leken op de rapporten die zijn vernietigd. Zijn conclusie is daarom dat de rapporten die niet voor de rechter zijn geweest net zo ondeugdelijk waren als de rapporten die wel bij de rechter zijn geweest. Deelt de wethouder deze mening? Als de wethouder het met hem eens is, vindt hij dan dat die mensen de kans voor een herkeuring moeten krijgen?

De heer **JAGER** geeft te kennen daar even niet op in te willen gaan, dat lijkt hem wel zo verstandig.

Mevrouw **VISSER** dankt de rekenkamer ook voor dit onderzoek. De uitslag bevestigt haar mening of dit een haalbare zaak was. Het onderzoek heeft tot vier aanbevelingen geleid, waarvan het college er maar drie overneemt. Het voorstel dat er nu ligt is om alle vier de aanbevelingen over te nemen. De aanbeveling die niet overgenomen wordt, betreft de criteria waar zo'n taxatierapport aan moet voldoen (pagina 8 van de rekenkamerbrief). Zij vraagt zich daarbij af hoe het bij zo'n contractherzieningsprocedure zit met de aanbidding van de gemeente. Voldoet die aanbidding aan deze criteria?

Ingaande op de vraag van de heer Blommers, meent zij dat een herkeuring niet nodig is als het proces goed is verlopen. Bovendien is het de vraag hoe zo'n herkeuring er dan uit moet zien en moet voldoen aan de zojuist gemelde criteria. Zij roept op te onderzoeken of het mogelijk is dat beide partijen, die de deskundigen aanstellen, die deskundigen kunnen binden aan het voldoen aan die nu gestelde criteria. Daarom roept zij het college op aanbeveling 2 wel degelijk over te nemen.

De heer **JAGER** verwijst richting mevrouw Visser naar de flap waarop onder 2 staat 'de vier aanbevelingen van de rekenkamer over te nemen' en niet 'drie'.

Mevrouw **VISSER** wijst erop dat in het besluit bij 3 staat 'het college van B en W te vragen(!) de vier aanbevelingen uit te voeren'.

Waar het aanbeveling 2 betreft geeft wethouder **VAN POELGEEST** aan dat men eruit kan komen, omdat zojuist blijkt dat het college de rekenkamer verkeerd heeft begrepen. Het college begreep dat men de deskundigen die criteria moest voorschrijven, hetgeen namelijk niet kan. Later heeft hij begrepen dat de rekenkamer bedoelt dat het college die deskundigen op die criteria moet wijzen. Als dat inderdaad zo gelezen moet worden, dan heeft het college geen bezwaar tegen het ook overnemen van aanbeveling 2.

Mevrouw **VISSER** vraagt de heer De Ridder zowel als de wethouder wat zij dan moet verstaan onder 'het de deskundigen erop wijzen'. Hoe gaat dat dan in de praktijk?

De heer **DE RIDDER** wijst erop dat het probleem van het college hierbij is dat het college de deskundigen nooit een bepaalde uitspraak kan forceren. Dat is ook nooit de bedoeling geweest van aanbeveling 2. Het enige wat de rekenkamer heeft gezegd is te wijzen op de desbetreffende jurisprudentie en zich daar in de rapporten ook aan te houden. Verder wordt in een latere aanbeveling gezegd te proberen na te gaan in hoeverre bij een ondeugdelijk rapport verhaal van de kosten mogelijk is. Dat zijn allemaal drukmiddelen om ervoor te zorgen dat die deskundigen ordentelijk werken overeenkomstig de door de rechter geformuleerde criteria.

Wethouder **VAN POELGEEST** wijst erop dat het college bereid is om die aanbeveling op deze manier over te nemen. Nogmaals, het gaat om onafhankelijke deskundigen, die daar uiteindelijk zelf over beslissen.

De kwalificatie dat er in het verleden alleen maar ondeugdelijke rapporten zouden zijn geproduceerd, is niet aan het college om te geven. De hertaxaties van de heer Blommers wijst het college af. Het kan namelijk ook gebeuren dat hertaxatie leidt tot een

hogere erfpacht, hetgeen juridisch niet te herstellen zou zijn, gezien de bestaande overeenkomst tussen de erfpachter en de gemeente. Het enige dat door deze brief van de rekenkamer voor hem wordt onderstreept, is dat de beoogde modernisering van het erfpachtstelsel een goede zaak is.

Mevrouw **VISSER** wijst op haar eerste vraag, namelijk of de aanbidding van de gemeente ook al voldoet aan deze criteria, en of dat alsnog niet kan gebeuren als dat niet het geval is.

Wethouder **VAN POELGEEST** antwoordt dat die criteria ieder jaar zichtbaar worden gemaakt, want die aanbiedingen worden namelijk op basis van het grondprijnsbeleid gedaan.

De heer **BLOMMERS** merkt op dat noch GroenLinks noch de PvdA is ingegaan op zijn politieke vraag hoe zij waarderen dat iets wat misschien juridisch wel kan, maar dat in feite een ondeugdelijk rapport de basis vormt van de canonherziening en dat alleen iemand die naar de rechter gaat recht wordt gedaan. De burger die uitgaat van goedertrouw wordt hiervan het slachtoffer en voor die burger komt hij op.

Mevrouw **VAN DOORNINCK** antwoordt dat GroenLinks de uitwerking uitermate serieus neemt. Daarom is men ook zo blij dat het college op zich genomen heeft om het erfpachtstelsel te hervormen. Zij vindt het ontzettend jammer dat het CDA er alles aan doet om dat proces tegen te gaan, want het is haar een lief ding waard dat erfpachtstelsel te verbeteren en dat niet alleen voor de gemeente, maar zeker ook voor de Amsterdammers.

De **VOORZITTER** constateert dat dit punt als bespreekpunt naar de raad gaat.

47.

Verevening kosten openbare ruimte Gelderlandplein met aanvullende erfpachtinkomsten t.g.v. uitbreiding en gedeeltelijke bestemmingswijziging van het winkelcentrum. Nr. BD2013-007314

Gehamerd

48.

Kennisnemen ten dienste van het uiten van wensen en bedenkingen inzake voorgenomen besluit tot gunning herstructurering Food Center Amsterdam en instemmen met voortzetting grootstedelijke project conform coalitiemodel. Nr. BD2013-006842

Gevoegd te behandelen met

49.

Brief stand van zaken KET Vredenhofweg. Nr. BD2013-008157

Gehamerd (beide punten worden verschoven naar het besloten deel van deze vergadering, dat wil zeggen wat het deel betreft dat besloten behandeld dient te worden)

50.

Initiatiefvoorstel PvdA getiteld: actieprogramma woningbouwproductie: elke woning welkom. Nr. BD2013-006385

Dit agendapunt is op verzoek van de afwezige heer Mulder uitgesteld tot de volgende commissievergadering.

51.

Bestuurlijke reactie op het initiatiefvoorstel van het raadslid Mulder (PvdA) getiteld Actieprogramma woningbouwproductie: elke woning welkom, april 2013. Nr. BD2013-004808

Dit agendapunt is op verzoek van de afwezige heer Mulder uitgesteld tot de volgende commissievergadering.

52.

Bestuurlijke reactie op het initiatiefvoorstel van de PvdA-fractie Elke woning welkom, onderdeel hypotheek, en het raadsadres De Verhuislening van Stichting 4Winden- Blauwtrustgroep. Nr. BD2013/006480

Dit agendapunt is op verzoek van de afwezige heer Mulder uitgesteld tot de volgende commissievergadering.

53.

Vaststellen rapportage gerealiseerde grondprijzen 2010 en bestuurlijke reactie op motie 763 inzake gerealiseerde grondprijzen ingediend bij begrotingsbehandeling 2013. Nr. BD2013/007638

Dit agendapunt is op verzoek van de afwezige heer Mulder uitgesteld tot de volgende commissievergadering.

Klimaat en Energie

54.

Initiatiefvoorstel van het lid Combrink, getiteld Energiekansenkaart. Nr. BD2013/006384

Gevoegd te behandelen met

55.

Bestuurlijke reactie op het initiatiefvoorstel Energiekansenkaart van het raadslid mevrouw Combrink (GroenLinks). Nr. BD2013 004268

Inspreker is de heer De Jong namens De Gezonde Stad

De heer **DE JONG** vraagt drie daken te vergroenen in Amsterdam. Hij zit hier bewust omdat hij de groene daken uit het groendossier wil trekken. Het gaat namelijk niet alleen om groen, maar ook om de verbetering van luchtkwaliteit, het verminderen van geluidsoverlast, het verbeteren van het binnenklimaat, het verminderen van airco's op warme dagen, er zijn gezondheidsvoordelen, zelfs de vastgoedwaarde en de productiviteit van mensen gaat omhoog als ze werken in het groen. Het probleem met dit dossier is dat al die voordelen bij verschillende partijen liggen.

Hij noemt het nodig om al die partijen die belang hebben bij een groen dak bijeen te brengen om over die losse problemen heen te kijken en te trachten het daklandschap te vergroenen. Dat is wat De Gezonde Stad samen met de Groene Grachten en de Dakdokters probeert te doen in Eén Hectare Daknatuur.

De gemeente is een van de partijen die voordelen heeft bij groene daken. Hij vraagt de wethouder om drie gemeentelijke daken beschikbaar te stellen en deze te vergroenen voor minimaal 500 m². Er zijn directe voordelen voor de gemeente als bedrijf: de levensduur van het dak wordt verdubbeld, het draagt bij aan de beleidsdoelstelling van de gemeente en het is een concrete invulling van de voorbeeldrol van de gemeente.

Hij is blij te hebben gelezen dat het college overtuigd is dat groene daken belangrijk zijn voor de stad. Nu is naar zijn mening het moment daar om concreet te handelen. Hij hoopt dat op deze manier de gewenste groene beweging kan worden gestimuleerd, zodat bedrijven, bewoners en organisaties bij elkaar komen om zo 1 ha groen in Amsterdam mogelijk te maken.

De heer **SCHIMMELPENNINK** vraagt of de heer De Jong daar een voorstel voor heeft.

Dat heeft de heer **DE JONG** inderdaad, maar dat voorstel heeft hij niet bij zich. Hij is vooral nieuwsgierig naar de mening van de commissie.

Eerste termijn

Mevrouw **COMBRINK** zegt blij te zijn met het grootste deel van het voorstel voor zonnepanelen. Er is echter nog een andere kant. Er kan heel veel met daken en zonnepanelen zijn veel efficiënter als daaronder een groen dak ligt. Daarom ligt de combinatie van zonnepanelen en groene daken voor de hand. Zij begrijpt dat dat ingewikkeld ligt. Zij vraagt zich wel af waarom het nodig is dat op de desbetreffende website vooral uiteengezet wordt hoe moeilijk een en ander wel niet is. Dat stelt haar teleur. Daarom vraagt zij het college om een integralere visie op de daken in Amsterdam en daarbij tevens aan te geven wat dat kan betekenen voor de waterberging en vergroening van de stad. Dat belang zou het college ook moeten uitstralen.

De heer **SCHIMMELPENNINK** wijst erop dat er nog een belangrijk voordeel is van groene daken dat in het verleden steeds gedomineerd heeft, namelijk dat het water zou vasthouden. Hij vindt het groene dak op zichzelf belangrijk genoeg. Hij roept op de energiezaak goed af te ronden, omdat het ook een model kan zijn voor de inpassing van het groene dak.

Hij meent dat de gemeente met zonne-energie goed op weg is. Hij zou het een goede zaak vinden om dat beleid af te ronden om daarna een begin te maken met een beleid voor groene daken.

Mevrouw **COMBRINK** is blij met de steun van de PvdA voor het voortgaan met het creëren van groene daken. Van wethouder Ossel hoorde zij vanmorgen dat deze op een rijtje zal zetten wat de gemeente doet en gedaan heeft op het gebied van groene daken. Zij nodigt haar raadgenoten uit en de insprekers uit om nu verder te gaan kijken wat er gedaan kan worden aan de vergroening van daken en hoe er op korte termijn ingegaan kan worden op het verzoek van indieners.

Wethouder **VAN POELGEEST** voelt zich enigszins beperkt, omdat het onderwerp 'groene daken' bij wethouder Ossel thuishoort. Hij hoort wel graag van de inspreker of men al ideeën heeft over welke daken dat dan zouden kunnen zijn. Hij is wel bereid om wethouder Ossel te vragen daar naar te zoeken. Hij begreep zojuist dat het naar aanleiding van de zonneatlas mogelijk is om iets te doen voor groene daken.

De **ONDERSTEUNEND AMBTENAAR** geeft ook aan dat er vanochtend reeds over gesproken is door wethouder Ossel. Naar voorbeeld van stadsdeel Centrum, dat een dakkaart gemaakt heeft, zal gekeken worden of dat voor de gehele stad ook gedaan kan worden.

Als dit de invulling is van wat vanochtend gezegd is, dan is mevrouw **COMBRINK** daar heel blij mee. Voor haar fractie gaat het hierbij om een integraler vraagstuk dan alleen maar groen. Zij hoopt dat er een dichtere variant in zit van die groenedakenkaart en dat dit onderwerp breed wordt opgepakt in het college. Het lijkt haar dat dit onderwerp daarmee voldoende besproken is en gaat er dan op een andere manier mee verder.

Wethouder **VAN POELGEEST** geeft aan met wethouder Ossel te willen bespreken of zo'n groenedakenkaart mogelijk is.

Daar door de voorzitter naar gevraagd geeft mevrouw **COMBRINK** aan het antwoord van het college af te wachten en haar initiatiefvoorstel dus aan te houden.

56.

Voornemen tot gunning na Europese aanbesteding voor het selecteren van een professionele beheerder van het nog op te richten externe investeringsfonds van de pijler Klimaat, Duurzaamheid en Luchtkwaliteit. Nr. BD2013-007630

Gevoegd te behandelen met

57.

Definitieve gunning na Europese aanbesteding voor het selecteren van een professionele beheerder van het nog op te richten externe investeringsfonds van de pijler KDL (Klimaat, duurzaamheid en Luchtkwaliteit). Nr. BD2013-007782

De heer **VAN RAAN** herinnert aan zijn vaststelling dat de huidige beloningsstructuur voor beleggingsfondsen niet meer van deze tijd is. Ondanks dat hij dat nog steeds vindt, is hij er na een goed gesprek met een ambtenaar achter gekomen dat binnen dat financiële systeem, waar hij dus niet achter staat, wel goede afspraken gemaakt zijn.

De tender waar de een als beste uitkomt, terwijl er twee gegadigden waren waarvan er één inmiddels al is afgefallen, vindt hij geen echte tender. De overeenkomst die gesloten is lijkt wat eenzijdig: artikel 5 met betrekking tot vrijwaring en garanties. Hij hoort daar graag commentaar op.

Wie het plaatje van het fonds bekijkt en de verhoudingen en geldstromen, ziet dat er voor meer vergoedingen naar dezelfde bedrijven gaan voor wellicht verschillende activiteiten. Dat zou heel goed zijn, maar misschien dat het college daar bedragen bij kan zetten.

Het vierde stuk liet zich wat lastig lezen vanwege het gehanteerde lettertype en vreemde zinnen. Omdat hij door zijn spreektijd heen is zal hij de rest van zijn vragen schriftelijk stellen.

De heer **PIEK** meent dat het op afstand zetten van afspraken in het kader van KDL in de vorm van een fonds met een fondsbeheerder niet de gedachte is die de VVD daarbij heeft. Er zijn afspraken gemaakt over KDL en de inzet daarvan, maar op het moment dat dat via zo'n beheerder op afstand wordt gezet, betekent dat dat daarmee voor een deel de controle en de naleving van de afspraken op afstand worden gezet. Hij is benieuwd hoe de wethouder kan garanderen dat die afspraken toch te allen tijde worden nageleefd.

Mevrouw **COMBRINK** vraagt de heer Piek aan te geven hoe het komt dat dit standpunt van de VVD zo plotseling veranderd is.

De heer **PIEK** vindt niet dat er sprake is van de verandering van standpunt. Er zijn afspraken gemaakt over een fonds. Het er tussen zetten van een beheerder maakt dat daarmee het fonds op afstand wordt gezet. De VVD hoort graag hoe de nakoming van die afspraken gecontroleerd wordt. Hij meent dat de wethouder dat moet kunnen garanderen.

Wethouder **VAN POELGEEST** geeft aan de vragen van de heer Van Raan te zullen beantwoorden. De woorden van de heer Piek doen zijn klomp breken. In de hele discussie is het bij uitstek de VVD geweest die heeft gezegd dat het rendement geregeld moet zijn en dat het geen speelbal moet worden van allerlei particuliere wensen die in de raad leven en het mag geen vorm van marktverstoring zijn. Als er één constructie is die daaraan voldoet dan is het deze constructie. Het is een marktpartij die het uitvoert, onder condities die niet contrair zijn aan de markt. Het is juist op afstand geplaatst om het geen speelbal te laten zijn van het politieke spel in de raad en het gaat onder condities die allemaal hard in contracten vastliggen. De VVD kan het niet beter krijgen.

De heer **PIEK** benadrukt dat het beheer van zo'n fonds uit handen wordt gegeven. Daarop wil hij graag een nadere verduidelijking.

Wethouder **VAN POELGEEST** geeft aan dat de VVD als geen ander heeft aangegeven het nodig te vinden dat het fonds op afstand werd geplaatst. Nu suggereert de heer Piek dat men ermee aan de haal kan gaan. Daar uit blijkt dat de heer Piek het stuk niet heeft gelezen. In het stuk staat dat het gaat om een aanbesteding, waarbij alle criteria bijzonder scherp gesteld zijn. Vervolgens is er een investeringsboard geformeerd, die voorstellen beoordeelt, waarvan de gemeente twee leden voordraagt. De markt draagt drie partijen voor, maar alle vijf kandidaten moeten door beide partijen goedgevonden worden.

De heer **PIEK** geeft aan dat het hem gaat om het kunnen afrekenen van de resultaten. Als niet de projecten gevonden worden die de raad op het oog heeft, dan moeten ook andere projecten daarvoor in aanmerking kunnen komen. Op het moment dat dat niet loopt op de manier waarop men hoopt dat het loopt, vindt hij dat de wethouder daarop aangesproken moet kunnen worden.

Wethouder **VAN POELGEEST** meent dat hij de heer Piek nu dan helemaal gerust kan stellen, want zoals in het stuk staat, is ook daarin voorzien. Er zit uitdrukkelijk een evaluatiemoment in, waarbij gekeken wordt of het fonds levert wat beloofd werd. Het andere element van evaluatie is te kijken naar de dingen die wel toegekend zijn en hoe de beoordeling van de commissie daarbij in elkaar heeft gezeten. Dus ook daarin is voorzien.

De heer **SCHIMMELPENNINK** staat ook paf van de woorden van de heer Piek. Hij vindt de woorden van de wethouder meer dan uitstekend. Hij wil dan van de heer Piek horen hoe deze het dan zou willen doen.

De heer **PIEK** vindt dat de criteria die met elkaar zijn afgesproken gehonoreerd dienen te worden. Daarop moet men de wethouder kunnen afrekenen en dat niet pas achteraf.

De **ONDERSTEUNEND AMBTENAAR** komt nog terug op de vragen van de heer Van Raan: de voorwaarden waarop de opdracht is gegund en de procedure van aanbesteding. De conclusie dat het in dit geval om een slechte aanbesteding gaat, lijkt hem wat kort door de bocht. Vooraf is gesteld dat er sprake is van een niche market en dat Amsterdam met dit fonds inhoudelijk heel scherpe voorwaarden stelt. Aan de andere kant vraagt de gemeente een relatief lage beloning, namelijk over het geïnvesteerde vermogen, waardoor er in de beginjaren eigenlijk niets wordt verdiend. Desalniettemin zijn er tien partijen geweest die interesse hebben getoond en bereid zijn geweest om vragen te stellen. Uiteindelijk zijn twee inschrijvingen ontvangen en van drie partijen een aangetekend schrijven, waarin zij zeiden niet aan de voorwaarden te kunnen voldoen. Kortom, de aanbesteding is succesvol afgerond.

De heer **VAN RAAN** heeft binnen de huidige marktomstandigheden complementen voor de gemaakte afspraken met betrekking tot het geïnvesteerd vermogen. Hij is zeer benieuwd naar de opzet van het fonds.

De **VOORZITTER** constateert dat dit punt voor kennisgeving is aangenomen.

58.

Samenwerking Nuon-Vattenfall Klimaat en Energie. Nr. BD2013-007631

De heer **VAN RAAN** vraagt zich af of de wethouder een convenant kan afsluiten met een bedrijf dat in 2012 naar eigen zeggen geen enkele duurzaamheidsprijs heeft gekregen, maar wel de komende tijd vijf bruinkoolmijnen gaat openen en 700 miljoen ton bruinkool wil gaan verbranden en dat in haar eigen publicaties de loftrumpet over schaliegas steekt.

Mevrouw **COMBRINK** kan zich voorstellen dat ondanks de duurzaamheidsambities van Nuon er in Amsterdam ook een aantal grijze kanten van dat bedrijf te vinden zijn in deze stad, bijvoorbeeld met een kolencentrale aan de Hemweg. Zij vraagt zich af of de gemeente niet een gevaar ziet met de manier waarop zij omgaat met Green-washing en of de gemeente meer in had kunnen steken op de duurzaamheidsambities van Nuon. Overigens vindt GroenLinks dat de kolencentrale aan de Hemweg dicht moet.

De heer **SCHIMMELPENNINK** herinnert aan zijn vraag of er afspraken waren gemaakt met betrokken partijen met betrekking tot de voorgenomen uitbreiding van het

Amsterdamse stadswarmtenet. Daarop zei de wethouder dat dat was gebeurd. Hij heeft geprobeerd om die afspraken boven water te krijgen. Dat is hem niet gelukt. Hij denkt dat dit het misschien is: een memorandum of understanding tussen Amsterdam en Nuon voor een langdurige samenwerking op het gebied van energie en klimaat. Krijgt de raad dat memorandum voorgelegd? Betekent het ook dat heel Amsterdam op een gegeven moment aan de restwarmte van de Nuon moet gaan opstoken via een centraal net, waarbij men afgesloten wordt van het huisgasnet? Hij hoort daarover graag nader van de wethouder.

Wethouder **VAN POELGEEST** begrijpt het sentiment dat de heer Van Raan het scherpst verwoordt. Dat wil hij ook niet ontkennen. Aan de andere kant is Nuon gewoon een grote speler in deze stad zeker op het gebied van stadswarmte. Het is daarin ook een partner van de gemeente. Dat memorandum of understanding moet nu ook weer niet groter gemaakt worden dan het is. Het is in feite een soort herbevestiging.

Ondanks de door de heer Van Raan genoemde bezwaren, denkt hij niet dat het verstandig is om daarom de samenwerking met Nuon op te zeggen. Hij lijkt hem eerder de kunst om te trachten met Nuon de goede dingen te doen.

Het gevaar van Green-washing zou op de loer liggen als de gemeente niet bereid zou zijn om de dingen die Nuon niet goed doet en die niet goed zijn te bekritisieren. Hij zegt eraan gehouden te kunnen worden dat hij hardop zal zeggen waar de gemeente vindt dat Nuon geen goede dingen doet.

Richting de heer Schimmelpennink wijst hij erop dat het college de lijn losgelaten heeft om nieuwbouwgebieden te doen aansluiten op het stadswarmtenet. Het college heeft daarbij nu meer voor de bestaande voorraad gekozen.

De heer **SCHIMMELPENNINK** wil weten of dit betekent dat de raad vastzit aan een constructie waarbij centraal de restwarmte gebruikt wordt. Is de opening er om het op een gegeven moment decentraal te doen? Of zit men dan vast aan afspraken met Nuon?

Wethouder **VAN POELGEEST** denkt dat daar de volgende keer ruimer op teruggekomen zal worden. Het is allereerst niet zo dat er exclusief alleen met Nuon afspraken over restwarmte worden gemaakt. Ten tweede gaat het om de vraag in hoeverre stadswarmte verplichtend is voor een huiseigenaar. Daar zijn in het verleden wel degelijk contracten gesloten, die niet eenzijdig kunnen worden verbroken. Daar zal de volgende keer ook verder over gesproken worden.

De **VOORZITTER** stelt vast dat men hiermee voldoende van gedachten gewisseld heeft.

59.

Kennisnemen van de voorgenomen uitbreiding van het Amsterdamse stadswarmtenet naar de bestaande bouw. Nr. BD2013-005685

Op verzoek van mevrouw **COMBRINK** wordt dit agendapunt doorgeschoven naar de volgende commissievergadering.

De vergadering wordt gesloten om 17.00 uur.